

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:

celo leto K 24.—
pol leta 12.—
četrt leta 6.—
na mesec 2.—

v upravnishvu prejeman:

celo leto K 22.—
pol leta 11.—
četrt leta 6.—
na mesec 1.90

Dopis naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izbaja vsak dan svojo izjemno medeljo in praznike.

insetati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin, za dvakrat po 12 vin, za trikrat ali večkrat po 10 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto K 25.—
pol leta 13.—
četrt leta 6.50
na mesec 2.30

za Nemčijo:

celo leto K 30.—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 35.—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakma. Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knaflcova ulica št. 5, telefon št. 85.

Velika ministrska konferenca.

Dunaj, 17. februarja.

Včeraj in danes se je vršila na Dunaju skupna ministrska konferenca. Oficijalno se poudarja, da se je pečala z gospodarsko-političnimi zadevami, ki tangirajo razmerje med monarhijo in balkanskimi državami. Vprašanja naše trgovinske politike so zavzemala v posvetovanjih vodilnih državnikov monarhije odlično mesto, toda v položaju, v katerem živimo, jim ne gre tako velika aktualnost, da bi bilo verjeti, da so tvorila program dvadnevne konference.

Grof Berchtold je marveč porabil priložnost, da naslika svojim tovarišem pravo in resnično sliko internacionalnega položaja. Zunanji minister je gotovo označil najbližje cilje avstrijske politike in nad vse zanimivo bi bilo izvedeti informacije, ki jih je podal o odnosu med Avstrijo in Rusijo, o uspehu inisije princa Hohenlohe, o težkočah na londonski konferenci in končno o svojih načrtih napram Balkanski zvezi in Albaniji.

Baš v tej točki se osredotočuje vsa teža mednarodnega položaja in stvar stoji dejansko tako, da so Peč, Prizren, Skader zatočišča evropskega miru.

Od danes opoldne se je mnenje v političnih krogih zopet prevrnilo — včeraj so poročale zanesljive informacije o globoko in črno zastranjenem političnem horizontu, danes sadi oficijalno situacijo poročilo same rožice.

Resnica moramo iskati neke med tema dvema ekstremoma. Dokaz temu je že dejstvo, da je poročilo vojnega ministra na skupni ministrski konferenci naznanilo nadaljevalno vojaško izredno izdaje: znamenje, da ostane „pripravljenost“ še nadalje. Trdi se pač, da kažejo spremlenja sira Edvarda Greva, ki skrbno in pridno išče, kako bi zblizil avstrijsko in rusko stališče, že nekoliko pozitivnega uspeha. Avstro-ruski spor je sedaj restringiran na naslednji podlagi: Rusija je pripravljena prepuštili Skader Albanecem, ako bi se Črnogorcem ne posredilo ga zavzeti, reklamira na Peč in Prizren brezopojno za Srbijo. Av-

strija stoji glede Skadra na popolnoma intrinsigentnem stališču, glede Peči in Prizrena bi bila morda pripravljena se pogajati. Diference torej niso tako ostre, vendar pa se zdi, da bi se obe državi sporazumeli le pod zunanjim pritiskom, ki bi prihajal od medsebojnih zaveznic. V tem oziru smo že včeraj sporočili, da se trudi angleška vlada na vse načine preprečiti odkrit konflikt. Iz Berlinu prihaja poleg tega vest, da se tudi Nemčija nikakor ne more spoprijazniti z mislijo avstro-ruske vojne, ki bi potegnila v svoj vrtnec tudi nemško državo. Na karakterističen način nastopa oficijalna »Nord-deutsche Allgemeine Zeitung« proti prepesimističnemu nazoru na internacionalni položaj in trdi se, da je to svarilo »N. Allg. Ztg.« utemeljeno na dogodkih, ki so se v soboto izvršili. Nemška vlada, da je namreč tako na Dunaju, kakor v Petrogradu podala prijateljske nasvete, kateri baje niso bili brez učinka. Informacija iz kroga francoske diplomacije zatruje celo, da se je spor skril na edino vprašanje: Peč srbski ali albanski.

Ta informacija se nahaja v soglasju z današnjim oficijoznim avstrijskim poročilom, ki pravi, da se bodo sadovi Hohenlohejeve misije že v najbližjem času pokazali. Kakor je videti, govorijo merodajni krogi sedaj že popolnoma drugače, kakor so to napisali pred par dnevi v »Freidenblattu«.

V precejšnjem nasprotju z lepimi besedami današnjih sporočil se nahaja še vedno dejstvo, da se vojaške priprave nalogoma sicer, toda vendarle nadaljujejo. Preko 480 milijonov izdaj v te svrhe bo treba delegacijam naknadno odobriti. Denar teče sedaj po zatrdilu vladnih krogov iz blagajniških preostankov in rezerv. Toda v parlamentu je sekcijski šef Engel nedolgo temu priznal, da to ni popolna resnica. Resnica je namreč ta, da se vlada nagaža z Rothschildovo bančno skupino za 600 milijonsko posojilo.

Skupna ministrska konferenca se je obširno pečala s pripravami za bodoče trgovinske in splošno gospodarske odnose napram balkanskim državam. Balkanske države postajajo po zmagovitih vojni za naše gospodarske razmere, našo trgovino in industrijo popolnoma drugačen faktor kakor so bile sedaj. Velikanska

ozemlja bodo mednarodnemu prometu in urejenemu gospodarstvu odprta, tem širje, čim boljše in trdnjše si bodo posamezne evropske države uravnale svojo gospodarsko politiko napram Balkanu. Za Avstrijo prihaja v prvi vrsti v poštev Srbija. Državniki spoznavajo, da je treba trgovinske pogodbe sklepati na daljši čas, kakor se je to dosedaj godilo. Konferenca se je pečala s vprašanjem, kako bi bilo spraviti v sklad take dolgoobvezne pogodbe z desetletno gospodarsko bazo avstrijsko-ogrsko nagodbe. Glede Srbije specijelno gre predvsem za zvišanje mesnega kontingenta, oziroma za uvoz živine, za ureditev tarifnih in transportnih pogojev, ki bi naj Avstriji zagurale ugodni položaj v internacionalnem transitnem prometu na Balkanu. Končno rezultirajoč važna vprašanja iz dejstva, da zapadejo skoraj vsa evropska turška ozemlja s svojim za eksport ugodnim 10procentnim carinskim tarifom balkanskim državam in nihovi carinski politiki.

Ureditev teh vprašanj naj bi bila za enkrat — dokler ne poteče zdaj veljavna avstrijsko-ogrsko nagodba, t. j. do leta 1917. — le privzorična in se naj izvaja potem naknadnih konvencij ki sedaj veljavnim trgovinskim pogodbam. V kateri izmeri se naj uredi zlasti najvažnejše vprašanje uvoza mesa, oziroma živine iz Srbije, o tem se bodo ministri morda še večkrat pogovarjali, kajti baš tukaj se najostreje križajo nazori o smerih in ciljih naše zunanje gospodarske politike.

Krenite pravočasno na druga poto!

(Od slovenskega politika.)

Leopold baron Chlumecky priobčil je v »Oester. Rundschau« članek, v katerem govori o vojaškem pomenu povečane Srbije glede na akcijsko zmožnost naše države. Moralna vrednost Leopolda barona Chlumeckega dokazala se je najbolje v znanej Friedjungovej pravdi; zato bi o njegovih člankih, katere semterja pošilja kot »Grossösterreich« v svet, ne bilo vredno govoriti, ko bi se ne vedelo, da ima stike z gotovimi, dandanes zelo merodajnimi krogi v

naši državi in da njegovi članki izražajo naziranje teh krogov. Zato je jako interesantno spoznati iz Chlumeckega članka, da gre avstrijskim diplomatom, ko zahtevajo močno Albanijo, samo za to, da napravijo — kakor se izraža baron Chlumecky — v zmislu avstro-ogrsko in — notabene! — vsled tega tudi nemške politike, trdnjavo proti prodiranju Slovanstva. Baron Chlumecky torej naravnost priznava, da so vsa tozadevna prizadevanja Avstro-Ogrske naperjena proti Slovanstvu.

Za nas to ni nikaka posebna novica, ker vemo, da je Avstrija vedno smatrala za svojo tradicijo tlačiti lastno Slovanstvo in ovirati Slovanstvo v njegovem razvoju sploh. Zanimivo je le, da to potrjuje sedaj tudi baron Chlumecky; zanimivo zato, ker ima vsled gorim-njenih zvez njegovo priznanje neoporekljivo vrednost. Baron Chlumecky nam pripoveduje v svojem članku, da Albanija mora dobiti Peč, Diakovico, Prizren in Skader. Ni nam sicer znano, kako so se vršila posvetovanja na zborovanjih poslaniškov v Londonu, kajti vse, kar se o teh zborovanjih pripoveduje po časnikih, so več ali manj zgolj ugibanja. Kaj gotovega ne ve nikdo, ker poslaniški uporno molče. Eno pa pač vemo: da si na teh konferencah stojte nasproti dve skupini velemoči, in sicer trozveza in trosporedarji (tripelententi). Iz vsega dosedanjega razvoja balkanskih dogodkov pa je videti, da je trosporedar dokaj močnejši od trozveze, in če — ravno včeraj — časniki poročajo, da se bode Albanija postavila pod kontrolo vseh šestere velesil, je precej verjetnost, da se to res zgodi. Če pa je temu tako, treba se je vprašati, čemu vika Avstrija svoje prste v žerjavico zaradi Albanije. Mi smo itak mnenja, da bi Albanija tudi pod samim pokroviteljstvom Avstrije in Italije za našo državo in njene narode ne pomenila nič dobrega, kajti taka rešitev bi krila v sebi zarodek za bodoče konflikte. Na strani Avstrije in na strani Italije bi zaradi Albanije bilo še kedaj krvavih glav. Ako pa Albanija pride pod kontrolo vseh šestere velesil, tedaj je čisto gotovo, da za Avstrijo tudi onega pomena ne bode imela, kateri je vinkuje Chlumecky, in za kateri se naša diplomacija hodi tako krčevito. Ona nam-

reč ne postane trdnjava za zaviranje Slovanstva v njegovem napredku in tako naša diplomacija ne doseže nič drugega, ko da bode naša država na celim Balkanu — toda kaj pravimo na Balkanu — po vsem slovanškem svetu najbolj sovražena država, in da bodo posledice diplomatskih zablod na lastnem telesu čutili vsi avstrijski narodi.

Ves svet vidi danes, da se pripravljata slovanška zveza: ves svet ve, da ni daleč čas, ko balkanska zveza nadomesti slovanška zveza. Samo pri nas na Dunaju in v Budimpešti tega ne vidijo. Avstrija, katere je po veliki večini svojega prebivalstva slovanška država, morala bi prva odpreti oči, da vidi, kar se pripravlja; toda njo utegnejo bodoči veliki dogodki ravnotako iznenaditi, kakor jo je iznenadila balkanska zveza in — nje posledica — vojna na Balkanu. Najbližji smo balkanskim državam, ali najslabše smo bili po svojih diplomatskih zastopstvih obveščeni o tem, kaj se snuje. Ako bi pri nas v merodajnih krogih imeli količkej umevanja za interese države in dinastije ter za blagostanje državljanov, morala bi vsaj sedaj v poslednjem trenutku Avstrija kreniti na druga poto, kajti naša vojna stranka še tako rožlja z orožjem, naj se reptilje, ki žive iz dispozijskega fonda, še tako repenčijo, eno je gotovo: Avstrija ne bode nikdar izsilila, da bi Peč, Diakovica, Prizren in Skader pripadli Albaniji. Umakniti se bode morala naša diplomacija na celi črti. Se za eno blamažo bodedo torej bogatejši: prestiž naše države pa pade ne samo na Balkanu, temveč po cellem svetu, globoko pod ničlo. Ali res se nimamo dosti neupuha, ki ga je dosedaj mislila kneza Hohenlohe v Petrogradu?

Pravi se, da je zgodovina učiteljica narodov. Učiteljica avstrijske diplomacije gotovo ni, kajti ko bi ljudje, katerim so nesrečne okoliščine zaupale usodo naše države, bili količkej zmožni upoštevati nauke zgodovine, spomnili bi se vzrokov, ki so dovedli do tega, da se je morala Avstrija sramotno izseliti iz Lombardije in Benečije. Kakor se je takrat pripravljalo osamosvojenje italijanstva, tako se pripravljata dandanes osamosvojenje Slovanstva. Ali ne bi Avstrija, katere je poleg Rusije naj-

LISTEK.

Skrivnost hiše št. 47.

Roman.

Angleški spisal J. Storer Clouston.

(Konec.)

»Gospa Molyneux in jaz sva se ljubila,« je ponavljal mladi mož sicer z žalostnim a odločnim glasom.

»Moja . . . to se pravi Molyneux-ova žena in vi . . .?«

»Takrat nisem vedel, kako se piše. Skrivala je, kdo da je. Pač pa sem od začetka slutil, da ima veliko tajnost. Se le na tisti večer, ki je bil zadnji njenega življenja, sem vse izvedel. O, zakaj mi ni zaupala! Morda bi jo bil rešil iz kremljev tega prokletega morilca.«

»Hudiča . . . je vzkliknil Molyneux, a je hitro prišel zopet k sebi. »Ta spletkar me pa zanima. Vi torej trdite, da vas je ljubila?«

»Da, gospod Chapel,« je ponosno odgovoril lord Francis, »ljubila me je iskreno in presrečno.«

»A da je omožena, tega vam ni povedala?«

»Ne; niti tega mi ni povedala, kje da stanuje; to sem šele izvedel, ko sem jo nekega večera skrivaj zasledoval. Prihodnja novica, ki sem jo

izvedel o njej, je bila vest, da je — mrtva.«

»Lord Francis, povejte: ali veste popolnoma zanesljivo, da govorite o gospe Molyneux, ki stanuje, to se pravi, je stanovala v tej hiši?«

»Žal, da vem to le preveč zanesljivo, gospod Chapel! Dognal sem, da razen nje ni nobena druga dama stanovala v tej hiši; dalje . . . od tistega dne mi ni nikoli več pisala . . . nikdar več se nisva videla . . . nikdar več me ni poljubila . . .«

»Prokletje nad vas,« je zatulil Irvin Molyneux, »vi nesramni, ničvredni, lopovski zapeljivec! Moja Harriet! Moja Harriet!«

Kričaje je Molyneux hitel iz sobe in trenotek pozneje je lord Francis slišal, kako je zaloputnil za seboj najprej hišna in potem vrtna vrata.

XXXVIII.

Lord Francis Phillimore je bil dosti preveč začuden, da bi bil sledil bežečemu Chapelu, čigar vedenja si nikakor ni mogel raztolmačiti. Ali je bil Chapel samo iz moralnih nagibov tako ogorčen? To je bilo zelo neverjetno. In dalje, kaj je pomenilo, da je dvakrat zakričal: moja Harriet?

»Tega ne razumem in ne razumem,« si je rekel mladi mož in je razmišljal o tej uganki hodil po sobi gor in dol. »Kaj si je mogel . . .«

Naenkrat je nehal hoditi in misliti; zadržuje sapo je strmel na dolgo zavoso pred oknom, izpod katere je

bilo videti majhno — žensko nogo. Položaj je bil mučen, vendar si je znal lord Francis pomagati. »Z največjo obzirnostjo je rekel:

»Milostiva — morda ne veste, da se vidi ena vaša noga.«

Noga je izginila, zato pa se je slišal globok vzdih in trenotek na to je dama stopila izza zavese.

»Lord Francis,« je rekla z drhtečim glasom, »pojasniti vam moram . . .«

»Marija!« je zakričal.

Ona je molčala in sramežljivo povesila pogled na tla.

»Marija — ti živiš?«

»Žalibože, da,« je odgovorila nežno.

Planil je k njej — razprostrl roke — a se ustavil.

»Gospa Molyneux,« je začel.

»Ne, ne, ne,« ga je prekinila. »Ti se motiš, Francis. Jaz nisem gospa Molyneux. Zmota je pa naravna. Gospa Molyneux je bila res edina dama v tej hiši, jaz sem bila samo njena služkinja.«

»Ti? Ti si bila služkinja?«

»Da! To je bil vzrok, da ti nisem hotela ničesar povedati o svojih razmerah. Hotela sem dobiti prej tako službo, da bi se tebi ne bilo treba sramovati svoje ljubice. A nisem te nalagala. Francis: kar sem ti povedala, je bilo resnično. Vedela sem . . .«

»Marija! Marija! Zopet te imam — to je vse, kar hočem vedeti. Ti si živa — več ne želim.«

XXXIX.

Tekel je po ulici Hiacint kakor da je zblaznel. Kar je bil Irvin Molyneux zapustil šolo, se mu še ni primerilo, da bi bil tekkel; vsled tega ga je tudi kmalu začelo bošati. Zaletel se je v neko damo, odletel ob bližnji zid in imel le še toliko sapa, da je mogel dihniti: »Oprostite, milostiva.«

Dania ga je komaj pogledala pa je že polglasno vzkriknila.

»Irvin! Se spoznala te nisem. Za Boga, kako pa izgledaš in kam tako tečeš?«

Gledal jo je z debelimi očmi; zdaj jo je šele spoznal, svojo nezvesto soprogo.

»Harriet,« je ječal težko sopeč, »jaz vem vse!«

»Kaj pa?« je vprašala.

»Lord Francis mi je priznal — vse povedal.«

»Lord Francis Phillimore?« se je ona začudila. »Kaj je bil pri tebi?«

»Da . . . sedaj se mudi v mojem stanovanju, čigar svetost je oskrunil.«

»Ljubi Irvin,« je rekla soproga z nežno skrbnostjo, »tebi je gotovo slabo . . . kaj si pa hotel reči?«

»Harriet, povej mi resnico, popolno resnico,« je prosil.

»O čem?«

»O lordu Francisu Phillimoreju in o tebi!«

»A saj si rekel, da ti je že sam vse povedal!«

»Vedeti hočem popolno resnico,« je rekel Molyneux.

»Slušaj torej,« je rekla gospa. »Ta mladi človek je bil tako besen, da me je zadrževal deset dni zaprt v neki vili in je hotel na vsak način od mene izsiliti kako priznanje. Ko je končno izvedel, da so na ladji »Roumelija« prijeli zakonsko dvojico Soper, se mu je začelo svitati, da jaz vendar nisem Eva Wilson. In na to me je izpuštil. To je vse! Kaj je pa tebi povedal?«

Molyneux je s slovesnim glasom ponovil, kar mu je bil povedal lord Francis. Pri tem je gledal svoji ženi neprestano v obraz, da bi zapazil tudi najmanje zarudenje. Toda na njegovo veliko začudenje ni niti najmanj zarudela, pač pa mu pazno pogledala v obraz in se potem začela smeati, na ves glas in tako od srca, da je bil ves zmeden.

»Pojdi, Irvin,« mu je rekla, »mislim, da boš hitro na svoje oči spoznal resnico.«

»Ali, Harriet — najprej mi moram vendar odgovoriti, če si me gojufala ali ne. Ali si mi bila nezvesta?«

»Irvin — ali je to verjetno?« mu je odgovorila. »Pojdi, pa ne bodi otročji. In lepo te prosim, vrzi te ponarejene brke stran.«

»Seveda — brke stran — da me bodo spoznali!«

»To je pač že nujno potrebno, Konec romana si boš že izmislil. Ne

večja slovanska država, mogla pri tem sodelovati, mesto da ta naravni razvoj ovira? Ali se res ne more najti potov za odkritosrčno zblizanje z Rusijo? Vodili smo že vojske z raznimi državami, z Rusijo nikoli. Še več: tudi ko je grozil naš državi pogrom, bila je Rusija, ki jo je rešila. Ali bi torej res ne bilo mogoče najti potov za prijateljske razmere med slovansko Rusijo in med Slovanom prijazno Avstrijo? Toda hic Rhodus! Slovanom prijazna Avstrija!

Iz zgodovine se naša diplomacija ni ničesar naučila in do take državniške modrosti, da bi zadovoljevala svoje slovanske narode, se nikdar povzpela ne bo. To zabranjuje nemški furor in madžarski imperializem. Najsijajnejši dokaz za to nam daje ravno te dni početje naše vlade v Bosni in Hercegovini. Kakor na celim Balkanu, tako je tudi v teh dveh deželah švabstvo skrajno pristujeno; vendar jim hočejo vsiliti nemški jezik za uradni in poslovni jezik pri železnicih Bosne in Hercegovine.

Vseskozi verjetne vesti pripovedujejo, da se je na posvetovanju poslanikov v Londonu — dasi jako rahlo, pa vendar — začelo razpravljati tudi o avstrijsko-jugoslovanskem vprašanju. Kako poniževala je ta vest za našo državo! Doslej se o notranjih zadevah veselil na poslaniških konferencah ni smelo govoriti: Turčija edina je bila izjema. Ali ne čutiš na Dunaju, kako da se je Avstrija pritirala s svojo politiko proti Slovanom, da se že celo diplomatski areopag umešava v njene notranje zadeve?

Dasli skrajna ura, vendar je še čas. Ali ga bodo merodajni krogi spoznali? Ako odhije ura dvanaest, izgubljeno bo vse!

Demisija galiskera ces. namestnika?

»Herald Polskie« objavlja poročilo svojega dunajskega poročevalca, da bo ces. namestnik dr. Bobrzynski v kratkem demisioniral. Kot vzrok tej demisiji navajajo okolščino, da je prišel dr. Bobrzynski z dvornimi krogi v nasprotje. Princ Hohenzollern so namreč v Petrogradu izročili več želi, katerih izpolnitev bi bila predpogoji, da se zopet ustvarijo ožji stiki med dunajskim in petrogradskim dvorom. Ena glavnih zahtev je, da vlada ne tolerira več znanih poljskih organizacij in strelskih zborov. Temu se je unrl dr. Bobrzynski ter izjavil, da so te organizacije refleksno gibanje političnega instinkta galiskih Polakov, izvor naličnejših sanj o svobodi in tako gibanje se ne more zatreči z vladnimi odloki. Po naziraniu dr. Bobrzynskega se proti tem organizacijam ne sme v Galiciji vporabiti nikakih represalij. Gibanje se bo samo poterpelo, kakor hitro bodo nastale normalne razmere. Dr. Bobrzynski je dal to izjavo baje v tako določeni obliki, da so se merodajni krogi odločili v interesu dobrih odnosov napram Rusiji sprejeti demisijo dr. Bobrzynskega.

Voja na Balkanu.

Skozi Dardanele.

Stari Ilion bo videl zopet grške čete. Na ladjah so pripluli čez Egejsko morje in zopet se bo razvila velika bitka na historičnem bojišču.

vem sicer, če ti je že dovolj, da te imajo za morilca, a meni je dovolj, da veljam za umorjenega.

»A — a — kakšen smisel pa imajo potem obdolžitve, ki jih je izrekel lord Francis?«

Zopet se je zasmejala na ves glas.

»Kaj ti to še ne gre v glavo, Irvin? No, detektiv ti pač nikoli ne boš.«

»... Lord Francis je vendar mislil na Ego.«

»Na Ego!«

»Brez dvoma! Med tem jo je gotovo našel — saj si rekel, da je bila pri tebi — in če stopiva malo hitreje, jih lahko še vidiva pri objemanju in poljubovanju.«

To se je tudi uresničilo. —

Prijetna in vesela večerja v hiši št. 47 v ulici Hiacint je zaključila ta dan in vse ponosne dogodke. Najsrečnejša pa je bila Eva, oziroma Marija. Od časa do časa se je nasmehnila tako, da so ji oči začemale sreče. A ko je izrekla svoje pomisleke, če se more odlični član angleške velearistokracije poročiti z bivšo hišnico, jo je lord Francis pomiril, rekoč:

»To bo najsilnejša partija, kar se jih je zgodilo v zadnjih letih v naši rodovini: vsi moji bratje so se poročili z edelnimi kristjankami in dve moji teti se bavita z izdelovanjem klobukov. Ti boš ponos našega rodu.«

ka bitka na historičnem bojišču. Kakih 8 km od prvih turških utrd ob Dardanelah Kumkalesi leže razvaline stare Troje, kjer je oblegal Menelaj z veliko grško vojsko nezvestega gosta in njegovo hišo. Deset let je trajala vojna in končno je padlo mesto z zvijačo. Na teh tleh se bodo vršili tudi sedaj boji Grkov, da prisilijo oholega Turčina, da prizna balkanski narodom njih pravice. V zalivu Buzika so izkrcali Grki 40.000 mož s topovi in brzostrelnimi puškami. Njih namen je udariti proti utrdbam Kumkalesi, da na ta način pripravijo pot svoji mornarici skozi Dardanele. Od tod se bodo obrnili Grki proti severovzhodu pred Kale Sultanie, kjer jih čaka druga vrsta utrd. Če je v rjeti poročilo, da so utrdbe na maloazijski strani Dardanel stare in slabe, se bo Grkom v kratkem posrečilo pogrnati Turke nazaj. Da pa more grško vojno brodovje nemoteno skozi Dardanele, osobito da mu ni pričakovati obstrejanja z obrežja, je treba, da Bolgari zavzamejo Galipoli in vsi druge utrdbe na Kerzenezu, ki se približa maloazijski obali ponekod na tri do štiri kilometre. Pasti morajo utrdbe pri Maidosu in Kilid Bahr in tudi utrdba Sedil Bahr. Potem je pot prosta, iz države Balkanske zveze lahko pripravijo glavni napad na Carigrad s kopnega in z morja.

Brezdvomno je sicer, da je Carigrad in vhod v Bosporus v velikem krogu obdan z minami, toda navzočnost močnega sovražnikovega brodovja pred glavnim mestom bo prisilila turško vojsko, da ob pravem času misli na povratek. Trenutek, ko bodo zasedene vse turške utrdbe ob Dardanelah, bo odločilen za celo vojno in blaznost bi bila, če bi se hotela Turčija še nadalje upirati.

Grki pa so izkrcali tudi 10.000 mož pri Aivaliku, nasproti Mitilenam. O izkrcanju teh čet poroča neki grški parnik, ki je došel izpred otoka Mitilene v Rodos, sledeče: Grške čete so bile že del časa zbrane na neobljudenem kraju otoka. V noči od sobote na nedeljo pa so dospeli tja grški transportni parniki, ki so prepekljali vse te grške oddelke s topovi, živili in ambulancami na maloazijsko obal. Čete so se izkrcale še ponoči in niso naletele nikjer na odpor; ali pa so grške čete zasedle trdi mesto Aivalik, do sedaj ni znano. Domnevanje, da hoče korakati ta oddelki proti Smirni, pač ne bo odovarjalo rusnici: brez dvoma pa ima ta oddelki namen, preprečiti vsako presenetanje s strani onih turških čet, ki se zbirajo v Smirni.

Pri Čataldži.

Vsak dan izvedo v Carigradu nekaj novega izpred Čataldže. Enkrat so vjeli pri Čataldži cel oddelki Bolgarov, v Carigradu pa pripeljejo pozneje samo kako majhno bolgarsko patruljo, drugič se posreči Turkom predreti bolgarsko črto, toda iz taktičnih ozirov se morajo vrniti. Včeraj je poročal »Ikdan« o novem lunastvu. Turškim oddelkom se je baje posrečilo vdreti v bolgarski tabor pri Derkosu, umoriti enega častnika bolgarskega generalnega štaba in stražo ter odnesti razne načrte. Najinteresantnejše na je, da se je temu oddelku posrečilo vse to kar pod reko, tako, da Bolgari Turkov niti zapazili niso in da so pustili Turke nemoteno nazaj.

Enver beg.

»Lokalanzeiger« poroča iz Londona, da se je skrnil Enver beg po nesrečenem poskusu izkrcati turške čete v Galipoli na turško vojno ladjajo »Hejreddin Barbarossa«, ker se boji pred maščevalnostjo gotovih častnikov, ki mu ne morejo odpustiti smrti bivšega vojnega ministra. Glasom drugega poročila se je vrnil Enver beg v četrtke v Carigrad, ker so bile njegove lastne čete demonstrirale proti njemu. Londonska »Central News« pa poroča iz Carigrada, da je bil izvršen predvčerajšnjem na Enver bega atentat in da je bil pri tem težko ranjen.

Skader.

Uradni črnogorski krogi poročajo, da bombardira topničarstvo Martinovičeve kolone z raznih strani mesto, pri čemur pa strogo pazi na to, da krogle ne padajo v mesto, kjer so razbojeane na strehah mnogo hiš hele zastave. Turki rabijo v boju krogle dum-dum, zlasti so jih rabili pri zadnjih bojih na Tarabošu. Tudi inozemski zdravniki so imeli priliko konstatirati na ranjenih učinke teh krogel. Turki grade v neposredni okolici mesta utrdbe, znamenje, da se že pripravljajo na padec Taraboša.

»Hamidie.«

Zaradi popravil na strojih mora ostati turška križarka »Hamidie« še v Malti. Pristaniški poveljnik je obiskal križarko s tremi inženirji, ki so

konstatirali, da se daje popravila na strojih izvršiti tekom treh dni. Poveljnik turške vojne ladje je očividno zelo razburjen zaradi govorice, da čakata na »Hamidie« dve grški torpedovki. Ko se je približala križarki barka carinskega urada, so začeli s križarko streljati na blizajoče se carinske uradnike. Pristaniški poveljnik je priporočil poveljniku turške križarke večjo pazljivost, ker se križarki v angleškem pristanišču ni ničesar bati.

Rako je v Odrinu?

(Pismo Bolgara, ki je dne 23. januarja pobegnil iz Odrina.)

Štiri meseci so že potekali, odkar se je pričelo obleganje odrinske trdnjave.

Preden je bolgarska vojska obkolila mesto, so civilne in vojaške oblasti skrbele za to, da zbero čim največ živil iz sosednjih vasi in mest. Ker pa so se vojne operacije nepričakovano hitro pričele, ni moglo njihovo delo docela uspeti.

V tem času so hodili vladni agenti okrog po vaseh ter svetovali ljudem, naj zapuste svoja bivališča in se presele v Odrin, ako si hočejo rešiti življenje. Tako se je pričelo pravcato preseljevanje v Odrin. V mesto je privrelo iz bližnje in daljne okolice okrog 30.000 ljudi. Menda v zamenjo za to so oblasti dne 19. oktobra 1912. dale arretirati vse bolgarske učitelje in uglednejše bolgarske meščane — vseh skupaj jih je bilo 262 — ter jih poslale v Malo Azijo v prognanstvo.

Ko se je bolgarska armada jela bližati mestu, sta se v trdnjavo umaknili dve turški diviziji, dočim je ena divizija bila že preje v mestu.

Vsa posadka v trdnjavi je ob začetku obleganja štela 60.000 mož.

V tem času je znašalo število celokupnega prebivalstva — mestno stanovništvo, vojaštvo in priseljenci — v celem 170.000 duš.

Oblegovalna armada je zatekla mesto v popolni nepripravljenosti.

Najpotrebnejših stvari kakor sladkorja in soli je nedostajalo v mestu še pred obleganjem. Zlasti sol je bila že naravnost velika redkost.

Neslan kruh in neslana jedila so povzročila razne bolezni. V mestu je jel razsajati grozen legar, ki je neusmiljeno kosil m d vojak in naselelci, in to zategadelj, ker so Bolgari mestu odvzeli vodo.

Kmalu je nastalo pomanjkanje živil.

Jeli so klati konje. Dan za dnem so vodili artilerijske in kavalerijske konje ven iz mesta ter jih tam ubijali. Ulice v mestu in ceste pri kolodvoru so bile poslane mrtvih živalskih trupel.

K vsemu temu se je pričelo še bombardiranje mesta, ki je povzročilo grozno paniko med prebivalstvom.

Dvanaest dni — do premirja — so moški, ženske in otroci kakor blazni begali iz enega mestnega okraja v drugi, samo da si rešijo življenje.

Turški del mesta, kamor so ponaveč padale granate, je bil mahoma prazen. Mnogo hiš in prodajalen je bilo razrušenih.

Med prebivalstvom je bombardma zahteval razmeroma malo žrtv: ubitih je bilo samo 30 oseb.

Koncem meseca novembra je bolgarska granata zadela eno izmed kupol mošeje sultana Selima ter napravila mnogo škode.

V času premirja je jel vedno bolj in bolj razsajati glad. Jedilne porcije za vojake so jele padati od 200 na 150, 100 in končno na 75 gramov v 24 urah.

Število smrtnih slučajev je poskočilo in Sukri paša nima danes več kakor k večjem 25 do 30 tisoč boriteljev.

Bolgari iz okoliških vasi so od prvega do zadnjega pobegnili v času premirja. Za učence in učenke bolgarskih šol, ki so ostali v mestu, je ruski konzul Klenieko preskrbel 25 do 30 stotov moke.

Ujetnikov je v trdnjavi v celem 32, med temi so trije Srbi.

Sprva so zelo slabo z njimi ravnali. Čim pa je za to zvedel ruski konzul Klemenko, se je energično zavzel za ujetnike in od tistega časa dobivajo redno hrano in pijačo, a tudi ravna se z njimi bolje.

Legar in dezinterija razsajata naravnost strahovito med prebivalstvom, zlasti med vojak in priseljenci.

Zdravil je nedostajalo takoj splošno, ko se je pričelo obleganje mesta, a dva zaboja zdravil, ki so jih prinesli po sklenjenem premirju iz bolgarskega vlada, to je bila sama kaplja v morje. Danes je armada in prebivalstvo brez vsake zdravniške pomoči in smrtnih slučajev je med bolniki več kakor 50%.

V času premirja, ko je turški divan sklenil, da odstoji Odrin, je Su-

kri paša, glavni poveljnik trdnjave, trikrat sklical častniški zbor na posvetovanje, da zavzemo stališče glede tega vprašanja.

Tretjemu zborovanju so prisostvovali vsi častniki in vsa turška duhovščina.

Ker pa je večina častnikov Mladoturkov, je nato tudi večina sklenila, da se mesta tudi ne preda za nobeno ceno, dasi so bili Sukri paša in drugi nasprotnega mišljenja.

Trdnjava je v zvezi s Carigradom potem brezčignega brzjava, ki je nameščen na utrdbi nad vasjo Il-derm, zapadno od mesta.

Ker je vojska vsled pomanjkanja hrane fizično in moralno propadla, položaj trdnjave tak, da se bo moga držati k večjemu še do konca meseca februarja.

Na stvari bi se ničesar ne spreminilo, ako bi bilo še v veljavi premirje, kamoli sedaj, ko se je obstrejanje mesta znova pričelo.

Tako je bilo v Odrinu takrat, ko se mi je posrečilo pobegniti v noči od 23. na 24. januarja. t. l.

I. D.

Štatersko.

Iz Celja. (Avtomobilna zveza Celje — Ljubljana.) Kakor čujemo, se sestavlja konsorcij uglednih mož iz raznih kmečkih in trških občin, ležečih ob državni cesti Celje-Ljubljana, da bi začel z avtomobilnim prometom med Celjem in Ljubljano. Namerava se kupiti tri velike avtomobile in sicer dva za službo, enega pa za rezervno. Zveza bi bila dvakrat na dan. Ako se bo posrečilo spraviti skupaj potrebno glavništvo, se bo načrt izvedel. Novo podjetje toplo pozdravljamo: nedvomno bi se z njim tujski promet na lepi Savinjski dolini zelo povišal in bi se ustvarila ena gospodarska zveza s kranjskimi Slovenci več.

Iz laškega okraja. Dopolniti iz Laškega trga, ki sprašuje, kaj je s političnim društvom za laški okraj, odgovorjamo: skoro bo že eno leto minilo, kar se nas je zbralo pri Juvancu na Zidanem mostu dokaj zaupnikov narodne stranke, da se pogovorimo o ustanovitvi potrebnega političnega društva. Bili smo zaupniki iz Loke, Zidanega mosta, Hrastnika in Trbovelj. Iz Laškega trga ni bilo nikogar, ker so se ondodni narodnjaki udeležili morda nekega isti dan vrščega se zborovanja (shod obrtnikov?) v Celju, pač pa se je udeležil sestanka odnosa izvrševalnega odbora Narodne stranke dr. Zd. iz Celja. Sprožila se je na tem sestanku marsikatera pametna misel in zlasti smo z veseljem opazili, s kakim zanimanjem in navdušenjem slede razgovoru kmeje iz Loke in okolice in kako pridno so se udeleževali debate, tako, da smo se nadejali najlepših uspehov. Zedinili smo se, da se ustanovi dvoje društev: eno za Trbovelje-Hrastnik, Dol in Sv. Krištof, in eno za ostali del laškega okraja z Loko na čelu. Sestavili smo celo pripravljalni odbor, fiksirali pravila, katera se je zavezal odposlanec izvrševalnega odbora poslati na c. kr. namestništvo ter jih odobrena vročiti pripravljalnemu odboru. Na to se pa menda še danes čaka... — Udeleženece dočrtega sestanka.

Iz Žetal. Vprašanje glede nove šolske stavbe je sedaj končno rešeno. Zidati se bo pričelo takoj spomladi, tako da bo do jeseni poslopje gotovo. S tem se je odomoglo malodane neznošnim dosedanjim razmeram in ustreglo otrokom in učiteljsstvu.

Iz Ptuija nam pošiljajo nekoliko neverjetno vest, da se misli senatni predsednik, g. dr. Friderik Ploj zopet posvetiti političnemu življenju in kandidirati ob prihodnjih deželnozbornskih volitvah skupno s kakim uglednim kmetom v ptujsko-ormoškem okraju. Mnogi kmetje si žele zopet dr. Ploja kot deželnega poslanca, ker so s sedanjima nezadovoljni.

Iz Žetal. V nedeljo, dne 16. februarja je priredilo politično in gospodarsko društvo za šmarnski, rogaški in kozjanski okraj pri Berlisov v Žetalah javen društveni shod, ki je bil jako dobro obiskan. Vodil ga je društveni odbornik, posestnik Simon Potočnik. Govoril je urednik V. Spindler o posledicah balkanske vojne in pa o domačih naših političnih vprašanjih, osobito o brezplodni klerikalni obstrukciji v štaterskem deželnem zboru. Zborovalci so tega priljubljenega ljudskega govornika z nanejo priljubljenostjo poslušali in mu živahno pritrievali.

Iz Grobelnega nam poročajo: V št. Vidu se vrše dne 17. februarja občinske volitve, na katere se narodnjaki in klerikalci prav živahno pripravljajo. Doslej je bilo v občinskem odboru 16 naprednjakov in 7 klerikalcev.

Tudi nasvet. V št. 7. »Slov. Gospodarja« pševetuje neki vsega dobrega sit golobradnež, naj liberalni

advokati, trgovci in krčmarji del svojih dohodkov prepustijo učiteljem za zboljšanje njihovih plač, kmeti, rokodelci in delavci pa se naj obvarujejo novih bremen. Ker več glav več ve, nasvetujemo, naj duhovniki za pogrebe, poroke, krste i. dr. računajo po dosedanjih navadi, a obdržijo si naj samo postavno določene pristojbine in vso milostno dovoljeno boro, preostanek pa naj prepustijo učiteljem, od katerih ima vsak najmanj petkrat več dela od duhovnika, dohodkov pa vse učitelstvo večrazrednih šol komaj enako enemu župniku, kateremu še povrh tega ni treba skrbeti za robino. — Vraščanje je le, če bi hoteli učitelji kljub svoji bedi na tak način večinoma na stroške kmetov, rokodelcev in delavcev »pridobiti« denar sprejeti! Kdor izmed klerikalnih petelinov pa misli, da ga liberalni advokati, trgovci in krčmarji po oderuško spravljajo ob denar, naj se jim ne vsiljuje, ampak se naj obrne v silo na svoje pristaje, saj dobi pri njih vse zastoj! — Enako nerazodnemu ljudstvu vidijo tudi mogotci okrog »Slov. Gospodarja« le od dežele najsilabše plačane uslužbenca — učitelje — ter se še poleg tega norčujejo iz učiteljske bede! Da jih le ni sram!

Iz Ptuija. (Nekoliko odgovorov.) Mariborska »Straža« poroča iz št. Vida pri Ptuiju, kako se je posrečilo šentvidskemu nemškutarju Soštariču in ptujskemu šnabsfabrikantu Strašilu prenehati definitivno imenovanje narodnega učitelja g. Malenska na šentvidski šoli. List to graja, kar je njegova dolžnost. Ne more na smeteti, da se ne bi tudi ob tej priliki zaletel v dr. Kukovca in liberalce, češ, kako morejo biti kot Slovenci za tako nemško gospodarstvo v Gradcu? Kakor se strelja k nam, tako moramo mi ustreliti nazaj: prvič ni res, da bi dr. Kukovec in liberalci odhrali nemško gospodarstvo v Gradcu, temveč se bore le proti obstrukciji klerikalne stranke; drugič se niti dr. Kukovec niti kak drug liberalcec ne spominja, da bi klerikalci obstrukciji v Gradcu zaradi političnih in gospodarskih krivic, ki se gode slovenskemu učitelstvu narobe, ravno zadnje mesece smo doživeli dva žalostna slučaja, ko je štaterski nemški deželni šolski svet vsled denunciacije dveh slovensko-klerikalnih deželnih poslancev preemstil dva zavedna narodna nadučitelja. In tretjič je bilo toliko manj umestno se zadirati v naprednjake, ker je v krajnem šolskem svetu šentvidskemu glasoval zadnjič tudi slovenski duhovnik za upravljanje nemškega rodušnega jezika. Ako bi to storil kak zaslepen kmet, bi mu ne bilo toliko zameriti ko slovenskemu izobražencu. Soštarič šentvidski in na Strašilu sta o tem koraku slovenskega kateheta v št. Vidu z velikim veseljem poročala v »Štatersku«. In na to ni »Straža« niti besedice odgovorila. Pričakovati bi na bilo, da bi »Straža« tega izdajalskega duhovnika no zasluženem vsaj tako trdo prišla ko dr. Kukovca in naprednjake no nezasluženem.

Koroško.

Izgubljen ženin. V Volšperku se je hotel poročiti mlad koroški mojster Bartl. Našel si je lepo stanovanje, katero je tudi lično z vsem potrebnim opremlil. Par dni pred poroko na je neznanu kam izginil. Do sedaj nima o njem še nobene sledi. Dobavitelji, ki so mu opremlili stanovanje, so vzeli svoje stvari nazaj.

Samomor vojak. Iz strahu pred kaznijo — prišel je zvečer eno uro prepozno domov — se je ustrelil v celovski vojašnici infanterist 6. stotnije Viktor Moser. Moser je baje izvršil samomor v pijanosti.

Zmrznjenega so našli v nekem gozdu blizu Celovca neznanega, približno 50 let starega moža. Ležal je že najmanj tri dni v gozdu. Pri njem niso našli ničesar, da bi mogli dognati, kdo je ponesrečenec.

Primorsko.

Čuki zblazneli? Iz Vipavskega nam pišejo: Pred nedavnim časom je hodil po Vipavskem berač, kateremu se je bil onirail um. Ta revež je nosil s seboj prstan iz navadne kovine, katerega je bil našel na nekem starem pokopališču. Kazal je ta »zaklad« kamor je prišel in pravil, da je vreden nad milijon kron in sicer posebeno z ozirom na orjaško belo st k lo na prstanu, ki da je največji briljant na svetu. Zraven tega je pravil, da ima za ljubice najbogatejše grofice, katere pa da še od daleč ne pogleda. Vse to je revež sam sebi veroval in srečen je bil nadvse. Še le smrt, katera ga je dohitela v nekem hlevu, ga je rešila te »sreče«. Na tega reveža smo se spomnili te dni, ko smo dobili v roke neko cunjko, ki nosi na glavi napis »Mladost« in zraven smo dobili tudi koledarček S. k. s. z. Tu smo ču-

tali statistiko slovenskih čukov. Kar cele tisoče telovadcev imajo čuki tu notri »na papirju«. Pregledali smo v tej statistiki čukovske luknje po vi-pavskih vaseh — o jej, kar počt smo hoteli od smeja Kjer poznamo te lože do obisti, smo gledali in čitali in se smejali. Kjer ni o telovadbi ne duha ne sluha, izkazuje statistika po 10 do 15 »telovadcev«. Kjer se pa zbere vsake kvatre po 4 ali 5 čukov, tam je zapisanih kar po 20 do 30 »telovadcev«. Kar se tiče pa Dornberga, je pa naravnost škandal, kako ti mameluki slepe javnost in sebe. Mi vemo, ker vidimo vsak dan, da se sploh pri čukih v Dornbergu ne telovadi. Če se pa zbere vsak mesec po 4 do 5 čukov v telovadnici (brez orodja) in tu dirindajajo in oslajajo, je že dosti. Vzeti pa statistiko v roke v koledarčku S. k. s. z. leta 1913. in boš tam videl črno na belom, da je v Dornbergu pri čukih 40, in če se ne motimo, celo 45 telovadcev. Bože mili, niti ciganka, ko meč za kos špeha karte tercialkam in starim devicam, jih ne vleče tako za nos. Pa še primerjajo ti ljudje v njih cunji njih vrste s sokolskimi! Dragi oberčuki, če so vaši debeloglavi, topi mameluki tako zarukani, da vam verjamejo, jim to iz srca privoščimo, a vseeno vas prosimo, imejte jih malo bolj za ljudi, ne kar naravnost za koštrune. Pa mogoče delate to z božjo pomočjo, saj človek tako ne more napraviti iz nič kaj. No, potem pa bomo mogoče čitali v vaši statistiki prihodnje leto: 100.000 članov in 500.000 telovadcev. Saj papir je potrpežljiv, kaj ne? Ha-ha-ha! Samo to je čudno, da ti vaši ljudje, če ima biti kakšna vaša »manifestacija katoliške mladine«, hitro obole. Leta 1911. jih je bila prišla kolera, leta 1912. tifus, letos bode pa griža, gospodje. No, pa če pomislimo, da kjer je toliko tisočev, se rade izcimijo boleznii, pa se nam nič več čudno ne zdi. Samo v pratiki sv. Jožefa pišite (katera izide že meseca julija 1913.), zadnje dni avgusta se je vršil v Ljubljani velik tabor krščanske mladine. Spreved »Orlov« in društev po mestu je bil sijajen. Bilo je na milijone ljudi. Izobno je izpadla telovadba in sploh druge prireditve. Slovenska mladina naprej! Ali mislite, da je med vami kdo tako neumen, da vam ne bode veroval, vsi bodo verovali, mi pa smejali.

Goriški Vipavci.

Albanski kongres v Trstu. V soboto 1. marca se snide v Trstu takozvani albanski kongres, katerega se bodo udeležili tudi zastopniki vseh albanskih kolonij izven mej bodoče avtonomne Albanije. Prišli bodo kakor poročajo nekateri nemški listi, ki seveda ta kongres z veseljem pozdravljajo, zastopniki albanskih kolonij iz Italije, Egipta, iz Švice, iz Angleske itd. Provizorična vlada albanska, katero vodi sedaj, kakor smo že svoječasno poročali Ismail Kemal beg pošlje tri delegate in sicer Rahsi bega, bogatega veleposelnika iz okolice preveške, urednika listov »Turquie« in »Liberte« Filina Norga in bivšega turškega konzula v Varni in Konstanci Mehmeda Fenico bega. Kongresa se udeležijo tudi zastopniki Albancev na londonski mirovni konferenci Fayk beg Konica. Poleg teh se udeležijo oficijelno kongresa tudi več žurnalistov, politikov in strategov, med temi znani albanski banditski poglavar Bajran Doklani, ki je znan po svoji nasilnosti zlasti izza zadnje albanske nastaje. Program kongresa se ni določil, in ga bo moral določiti šele tik pred kongresom poseben komite, ki bo obstojal iz 7 članov. Gotovo je, da bodo protestirali ti miroljubni in človekoljubni Albanci proti okupaciji svoje domovine, proti Srbom, Črnogorcem in Grkom, in da se bodo zavzele te mirne albanske ovčice, katere so svoječasno nazivali nemški listi dosledno vedno le kot »roparsko druhal«, za varstvo svojih privržencev in obsojati dozdevna nasilstva balkanske vojske, o katerih vedo seveda samo Albanci in pa njihovi patroni, nemški listi. O tem famoznem kongresu bomo še poročali.

Umrli je v Trstu ravnatelj »Riunione Adriatica«, bivši član trgovske zbornice in eden najbogatejših meščanov Henrik Salem, star 87 let.

Pevsko društvo »Trsta« v Trstu priredi v nedeljo, dne 2. marca ob 11. uri zjutraj ljudski koncert v gledališki dvorani Narodnega doma. To bo prvi koncert takšnega štila v Trstu. Da bo to res lep moralničen užitek, nam jamči že spretna roka našega domačega komponista gosp. prof. Vasilja Mirč, ki vodi ta zbor. Da bo možno vsem prisostvovati temu koncertu, se je določila zelo mala vstopnina, 20 vinarjev. Upamo, da bodo tržaški Slovani znali ceniti trud tega, za Trst tako važnega pevskega društva. Društvo ima redne pevске vaje vsak torek in petek v prostorih »Delavskega podpornega društva« (Narodni dom). Novi pevci dobrodošli!

Pulska afera pred sodiščem. — Izpoved sodnih izvedencev. Po zaslišanju prič so izpovedali svoje mnenje sodni izvedenci. Glasom njihove izpovedi je moral vladati na puljskem magistratu že več let strah nered. Ta nered se opaža v vseh pisarniških oddelkih, najbolj občuten pa je ta nered pri blagajni. Veliko pa je zakrivilo te ogromne pomanjivosti, da so delali uradniki na magistratu skoro brez vsake kontrole. Goljufali pa so z malimi izjemami vsi, kajti podpirali so eden drugega, goljufali sporazumno, dobiček pa so si seveda delili po šaržah. Za koliko so pravzaprav ti vzorni laški gospodarji ogoljufali občino in davkoplačevalce se natančno sploh ne more dognati. Da je vsota velika, kaže že dejstvo, da so vsi ti goljufi živeli na stroške občine tako udobno kot bogataši in da imajo skoraj vsi še poleg tega več ali manj prihrankov odnosno posestev. Poleg goljufij, ki jih navaja že obtožnica, so našli izvedenci še več drugih, tako na primer, da je občina neki zaupani ji legat v znesku 14.000 kron dvakrat izplačala, pri čemer so obtoženci zaslužili 14.000 kron, da je županu dr. Vazetonu, ki je sedaj, kot smo že poročali v sanatoriju v Bologni na Laškem, plačevala občina ložo v gledišču itd. Revizije, ki so se izvršile na magistratu so bile po mnenju izvedencev skrajno površne in so ti gospodje prišli na magistrat, bržkone samo pogledat, če so sploh še mestni uradi tam, ali če jih že niso premestili v kake kavarne ali gostilne. Pri prihodnji obravnavi pride na vrsto obtožba državnega pravdnika.

Dvojni samor. V vasi Dre-novac pri Reki so našli v neki mali kapelici truplo 18letnega Ivana Duplikarja. Bil je istrežen v glavo. Poleg njega je ležala tudi smrtno ranjena krojačica Palmira Trusič. Izvršila sta, kakor je razvidno iz poslojnih pisem sporazumno samomor, ker so jima starši branili, da bi se poročila. Trusičevu so odpeljali v brezupnem stanju v bolnišnico.

Nesreča na morju. Parnik »Titan«, ki je peljal proti Piranu dva velika tovorna čolna je prehitel na višini Omaha strašen vihar. Oba čolna sta se odtrgala, parnik se je z veliko težavo rešil, tovorna čolna pa je gnal vihar ob istrski obali. Ko je vihar ponehal sta se odpeljala »Titan« in vladni parnik »Pelagosa« iskat izgubljene čolne.

Dnevne vesti.

+ Deželnozborska volitev v mestni skupini Kamnik-Radovljica. Tržič je razpisana na dan 4. marca. Graška »Tagespošta« javlja danes, da bo kandidat klerikalne stranke za ta mandat ljubljanski zdravnik — dr. Gregorič. Je-li to mogoče? Dr. Gregorič, imenovan dr. Pogoreto, ker je že neštivilokrat kandidiral, a še vselej pogorel, pa naj zopet nastopi kot kandidat, dasi se je že stokrat zarotil in zaklel, da več ne gre na led? Mi tega skoro ne moremo verjeti. Dr. Gregorič je tako skozinskož ljubljanska srajca, da Radovljica, Tržiča in Kamnika morda še sploh nikoli ni videl, vsekakor pa se ni za te kraje nič več zanimal, kakor za severni tečaj ali pa za nove zvezde na nebu. Dr. Gregorič zanimala ljubljanska bolnica, kjer so ga klerikal, ako nelepo na stran potisnili, zanimala ga ljubljanske stavbe in ljubljanske naprave, zanimala ga razmere ljubljanskih hišnih posestnikov in osuševanje ljubljanskega barja, zanimala ga sploh samo ljubljanske zadeve, za Tržič, za Radovljico in za Kamnik pa se ni še nikoli zmenil. Stavili bi glavo, da ne ve o Radovljici dosti več, kakor da leži blizu Bleda, o Tržiču, da imajo tam bogatega Malija in da se kamniška železnica konča v Kamniku. Kdo je pa že sploh dr. Gregorič videl zunaj ljubljanske mitnice, odkar ga kot zdravnika več ne kličejo v okolico? Zdaj pa naj bo deželnozborski kandidat za Kamnik, Tržič in Radovljico? Ne, verjetno to ni, a mogoče je, zakaj človeška nečimernost in častihlepnost sta dve tako velikanski gonilni sili, da spremenita tudi najbolj neverjetne stvari v možne. In zato ni izključeno, da bo dr. Gregorič vnovič poskusil, kar se mu je v njegovem rojstnem kraju že neštokrat ponesrečilo in bo kandidiral v mestni skupini Tržič-Kamnik-Radovljica, misleč si: če me že tisti ne marajo, med katerimi sem zrasel, med katerimi živim, ki me poznajo skozinskož, me bodo pa morda tisti izvolili, ki me nič ne poznajo, ki me še nikoli niso videli in vedo o meni samo to, da sem jo tekem 20 let pri vsaki volitvi polomil.

+ Zvišanje duhovskih plač. Tik pred koncem starega parlamenta in neposredno predno je stopila v veljavo splošna in enaka volilna pravica, so klerikalci porabili ugodno priliko in zvišali duhovske plače. Takrat se je reklo: Zvišajmo hitro duhovske plače; zakaj čim bo uvedena splošna

in enaka volilna pravica za državni zbor, ne bo to nikdar več mogoče. Zgodilo se je tako in država, ki nima denarja ne za svoje uradnike in ne za svoje uslužbenke, je takrat, v smrtnih urah kurjalnega parlamenta hitro še zvišala duhovske plače. Od tedaj je poteklo komaj nekaj let, pa glej — zopet zahtevajo duhovniki, naj se jim kongrua zviša in klerikalni državni poslanci se pehajo za to na vso moč, kakor bi se duhovščini tako slabo godilo, da še komaj vsled samega stradanja na nogah stoji. Tisti klerikalci, ki delajo z vseni močmi zoper zvišanje uradniških plač, tisti klerikalci, ki se ustavljajo zbolšanju dohodkov železničarjev, tisti klerikalci, ki trpinčijo učiteljstvo z lakoto, so vsi vneti za zvišanje duhovskih plač. In tista vlada, ki se brani vsakega izdatka v korist svojim uslužbencem in uradnikom, ki za nobeno dobro stvar nima denarja, tista vlada je že pripravljena iz novih davkov, ki jih hoče navaliti ljudstvu, žrtvovati lepe milijone za zvišanje duhovskih plač.

+ Angleški list o avstrijski balkanski politiki. Eden najuglednejših angleških listov »Review of Reviews« je priobčil pred kratkem serijo člankov o avstrijski balkanski politiki. Priporočamo našim državljanom in politikom, naj si preskrbe »Review of Reviews« in naj pazno prečitajo one članke, morda se bo zgodil čudež, da bodo končno vendarle spregledali. »Review of Reviews« piše med drugim: »Treba je priznati, da si je težko zamisliti težjo pozicijo od one, v kateri se v tem trenutku nahajajo oni, ki odločujejo v avstrijski politiki. Ti ne vedo, kaj bi storili: zdi se jim, kakor da bi padlo nebo nanje ali kakor da bi se bila zemlja podsula pod njimi: propadle so jim vse teorije tradicionalne politike in gospod na Ballplatzu je zastala sapa v grlu. Ker ne vedo kam, ne kod, rabijo grožnje, spletke in psovke v nadi, da si bodo s tem pridobili dovolj časa za kak protiidarec ter si zopet priborili nazaj svoje stare pozicije. Zavest nesposobnosti in nemoči jih vodi na rob blaznosti. Propad Turčije jih ne vznemirja toliko, kakor vstajenje Srbije. To se mora za vsako ceno preprečiti, zato so Arnauti tako pripravi avstrijskemu sreču... Avstrija ne more navesti drugega za razlog svojega nastopanja v srbskem vprašanju kakor svoje sosedstvo. Naša ušesa so se že tako privadila dunajskim izjavam, ki se pričenojajo tako-le: »Srbija ne sme tega storiti... Rumunska to lahko stori... Evropa to hoče...«, da moramo že v resnici domnevati, da si Avstrija res domisluje, kakor da bi ona imela glavno besedo v evropskem koncertu.« Razpravljajoč o vprašanju, zakaj ni Avstrija začetkom balkanske vojne takoj vdrila v Novi pazar, pripominja »Review of Reviews«: »Zanimivo bi bilo vedeti, dali je Avstrija pozabila, da je leta 1881. podpisala s Srbijo tajno konvencijo, s katero je Avstrija ne samo priznala pravico srbskega naroda na kosovski vilajet in na Vardarsko dolino v Makedoniji, marveč se tudi obvezala, da se bo zavzela za te srbske zahteve na prvi evropski konferenci, ki bo odločevala o usodi balkanskih dežel. Ta pogodba je bila obnovljena večkrat, zato se nam zdi umestno, da spomnimo na to pogodbo grofa Berchtolda, da dá v tem oziru potrebna navodila avstrijskemu poslaniku v Londonu.« Kakor se vidi, nima angleški list ravno prelaskave sodbe o avstrijskih državnikih.

+ Od resnosti do smešnosti je samo en korak, to se je pokazalo tudi včeraj, ko je visoka deželna vlada dala zapleniti po prodajalnih papirja in knjigarnah državi nevarne srbske razglednice. Nekatere teh razglednic so sicer izšle že pred leti in sicer na Ogrskem, ne da bi bile zaplenjene, toda pri nas v Avstriji se je hotela kakšna posebno brihtna glavica odlikovati, zato je proglasila razglednico, na kateri je naslikan car Dušan Silni in drugi srbski vladarji, za skrajno nevarno obstoj avstro-ogrsko monarhije, vsled česar je bilo treba to opasno razglednico zapleniti. Do tu je bilo vse v redu: vse se je izvršilo tako resno, kakor to zahteva veleresna, obstoja države se tičoča stvar. Konfiskacija je moral izvršiti poseben organ, ki je imel na posebnem fermanu natanko napisano, katere razglednice mora zapleniti. Toda izdajatelj onih razglednic so bili — da se milo izrazimo — tako hudomušni, da so razglednice tiskali samo v cirilici. Te preklicane cirilice pa od naših državnih organov nihče ne zna. Kako sedaj iztakniti, katere razglednica je zapadla roki postavbe? Da, če bi vsi prodajalci znali cirilico, potem bi že šlo, toda tako si je izvršilni organ moral pomagati z ugibanjem in sam bog ve, če je zaplenil res prave razglednice. Seveda tudi gospodje, ki so odredili konfiskacijo, ne vedo, če so bile zaplenjene prave razglednice, ker niso veščii — cirilice. In tako se je nemara zgodilo, da je

državna oblast v Ljubljani zaplenila docela druge razglednice, kakor bi jih imela. In obdržali bodo te razglednice kot državi nevarno blago na deželni vladi, ker ne znajo cirilice. Res, ta prokleta cirilica, te preklicane ruske črke, še tako daleč bomo prišli, da bodo še pri c. kr. državnem policijskem ravnatelstvu v Ljubljani morali nastavitii uradnika, ki bo znal čitati pismenke sv. Cirila! Pravemu patrijotu se vzpričo takih možnosti res kar lasje jeze!

+ Sovinizem nemških nadutežev. V nedeljski številki graškega »Tagblatt« se v članku: »Obnovitev poljskega kraljevstva« pisatelj Wahrberg pritožuje, da Nemci iz rajha vse premalo žrtvujejo za nakupovanje slovenskega ozemlja. Svetuje — čujte in strmite! — nič drugega, kakor da bi naj onih 2000 nemških milijonarjev, ki jih imajo Hamburg, Lübeck in Bremen, kupilo pas zemlje, ki bi segal od Maribora do Trsta, kjer bi se naj naselili Nemci. Primerjaj k temu članek »glasovitega« pisatelja političnih člankov Chlumeckega v 4. zvezku »Österreichische Rundschau« z dne 15. februarja na strani 256., kjer trdi, »dass der deutsche Einfluss bis an die Adria reichen muss« — in videl boš, kako so skromni ti Nemci. Ampak tako gotovo, kakor »status quo«, tako se nim bo tudi poželjenje po Trstu skisalo.

+ Bivši splitski župan pred sodiščem. Meseca novembra lanskega leta je prišlo, kakor je znano, v Splitu do navdušenih manifestacij vzpričo sijajnih srbskih in bolgarskih zmag nad Turki. Pri tej manifestaciji je govoril tudi mestni župan Vicko Katalinič, izražajoč simpatije bratskim balkanskim narodom in želeč njihovu orožju zmago. Radi one manifestacije in županovega govora je bil splitski občinski svet razpuščen, proti županu Kataliniču pa so uvedli kazensko preiskavo. Sedaj pa je državno pravdnstvo definitivno dvignilo proti bivšemu županu Kataliniču obtožnico zaradi pregreška po § 305 kaz. z., to je zaradi ščuvanja proti napravam ali ustanovam zakona, dočim je glede ostalih točk, radi katerih je bil Katalinič v preiskavi, odstopilo od tožbe. V Splitu se bo torej v kratkem vršil zanimiv političen proces, ki bo zopet pokazal, da smo Slovani v Avstriji državljani druge vrste.

+ Kako vpoštevajo časnikiarje na Ogrskem in kako pri nas. »Neues Pester Journal« poroča, kako vpoštevajo na Ogrskem časnikiarje. Pred par dnevi je pristopila k penzijskemu društvu ogrskih časnikiarjev kot ustanovni član s prispevkom 4000 K budimpeštanska tverka Jakob Kohn in sinovi, ki se peča z lesno trgovino. In pri nas na Slovenskem!? Tudi tu morajo časnikiarji vršiti veliko nalog, poročati morajo o najrazličnejših prireditvah, dogodkih itd. — **toda kateri zavod, katero društvo, katere tverka itd. se spomnijo »Slov. časni-karskega društva«?**

+ Stavka v Vevčah končana. Kakor smo že v petek poročali, je stavka v Vevčah končana in so začeli delavci včeraj zopet normalno delati. O stvari bomo še izpregovorili.

+ Iz ljudskošolske službe. Namesto prostovoljno odstopivše učiteljice Angele Kuhljeve je imenovana za provizorično učiteljico v Kostanjevici izprašana supletinja Marija Hladnikova, za supleta na ljudski šoli v Trebelnem pa je imenovan z dovoljenjem deželnega šolskega sveta, ker ni druge izprašane učne moči na razpolago, absolviran gimnazijec Vencel Skebce. Za supletinjo na 5razredni dekliški šoli pri Uršulinkah v Ljubljani je imenovana namesto obolele učiteljice Ksaverije Finžgarjeve izprašana učiteljica Marija Kastelčeva.

— Zopetna preložitve roka za oddajo napovedi v svrhu priredbe osebne dohodnine in rentnine za leto 1913. Z ozirom na razglas tukajšnjega c. kr. finančnega ravnateljstva z dne 1. decembra 1912 št. A 1 4223, in z dne 28. decembra 1912 št. 2052/Pr, priobčena v uradnem delu »Laibacher Ztg.«, se naznanja, da je c. kr. finančno ministrstvo z odlokom z dne 13. februarja 1913, št. 10. 933, rok za oddajo napovedi v svrhu priredbe osebne dohodnine in rentnine za leto 1913, na dobo od 1. do 31. marca vnovič preložilo.

— Pred 26. leti. Danes je 26 let, kar je pogorelo staro ljubljansko gledališče. Stalo je tam, kjer je danes Tonhalle. Goreti je začelo ponoči od 17. na 18. februarja pod odrom v garderobi; sprva se je valil samo gost dim proti nebu, kakor iz ognjenika, šele čez nekaj časa je žvignil tudi plamen kvirsko; žareči metulji so leteli daleč na okoli ter ogrožali ves okraj, pogled na ta prizor je bil plašen, posebno v temni noči. Bila je to zadnja predstava gledališča. Gorelo je potem celi dan, mraz pa je pritiskal tako hudo, da je gasilec voda v ceveh zmrzovala. Ker je tudi letos te

dni hud mraz in piha močna burja, se starejšemu človeku ta spomin nehoti vriva. Gledališče je bilo zelo prikladno, predstave so bile skoz in skoz nemške, a tudi Slovenci so radi tja zahajali. Slovenske predstave so bile redke izjeme. Dandanes imamo slovensko gledališče, a vseeno obiskujejo nekateri Slovenci nemško gledališče.

— Trpinčenje živali. Piše se nam: V četrtek 13. t. m. imeli smo priliko videti, kako ravna neusmiljen človek z živaljo. Omenjeni dan pripeljal se je na praznem, zelo težkem tovornem vozu gosp. K., prodajalec premoga, po Tržaški cesti. Cesta je močno posuta s kamenjem, kar povzroči včasih zelo mučne prizore. Ubogi konj (bil je samo eden) ni mogel voza čez obilo kamenje izvelič ter je obstal. V prvo je gospodar precej lepo ravnal, ker pa žival le ni mogla z vozom naprej, je pa postal rabljan. Ovil je konju okolu vratu debele verige ter jo tako močno potezal in z njo konja neusmiljeno otepal po gobcu, da slednjič žival ni mogla več prenašati in je začela biti s kopiti ter konsenkvntno ostala na mestu. Mimoidoči so se zgražali nad takim početjem. Ako ne bi slučajno v bližini zaposleni delavci iz prisilne delavnice priskočili na pomoč in pomagali čez gramoz spraviti voz, bi se konju skoraj gotovo jako slabo godilo.

— Društvena statistika. V nimoletu je bilo v Ljubljani 321 društev, ki so štela 144.667 članov, torej 1346 več kakor leta 1911. — 271 slovenskih društev je štelo 138.422 članov (95,62%), 50 nemških pa 6245 članov (4,38%). Vsako slovensko društvo je imelo povprečno po 511, vsako nemško društvo pa po 125 članov.

Južna železnica. V št. 37. vašega cenjenega lista se pritožuje »slovenski politik« o nemških napisih po Slovenskem in zlasti o čudnih, nas ponižujočih razmerah pri južni železnici. K temu bi še jaz napisal sledeče: Pred kakimi šestimi tedni, menda je bilo 3. prosinca zjutraj, sem se peljal iz Hrastnika proti Ljubljani. V vozu je sedel tudi približno 15letni deček. Ko smo se odpeljali od Trbovelj proti Zagorju, je začel deček pravi obupno jokati. Na vprašanje, kaj mu je, je povedal, da bi bil moral v Trbovljah izstopiti, da pa ni vedel, da je bila ta postaja Trbovlje, ker je sprevodnik klical drugo ime (»Trifail«). Se le iz pogovora svojih sosedov je uvidel deček, da se vozi že naprej od namembne postaje. Deček je bil brez sredstev in glasno so se zgražali potniki čez upravo železnice. Prijeli smo sprevodnika, da pojasni zadevo v Zagorju in spravi dečka nazaj v Trbovlje in pri tem se je pokazalo, da ni znal sprevodnik ne besede slovenski, dasi je spremljal vlak po izključno slovenski progi od Maribora dalje proti Ljubljani. To pač že ni več samo norčevanje iz našega naroda, temveč naravnost nameravano oškodovanje slovenskega prebivalstva dežele, po kateri teče južna železnica. Dolžnost občin je, varovati interese svojega prebivalstva, in ravno na občine, čez kojih ozemlje gre južna železnica, apeliramo, naj z vso odločnostjo direktno ali po svojih poslanecih na direkcijo ali upravni svet južne železnice pritisnijo in to glede uradništva, ostalega personala, kakor tudi glede napisov po postajah, še vrag ni, da bi ne dosegli svojih pravic vsaj tam, kjer žive od nas! Naj bi trboveljska občina, kot ena najzavednejših in kot prva, kjer se izključujejo dvojezičnosti, pričela to akcijo. Slovenske potnike pa prosimo in pozivamo, naj se čim največ poslužujejo pritožnih knjig, ki morajo biti in so na razpolago vsakomur, vsikdar in na vsaki postaji. Če ne bo uradnik znal slovensko ali če ne bo sprevodnik le hotel razumeti ali odgovarjati slovensko — vse v pritožno knjigo.

Glavni nabori. C. kr. deželna vlada za Kranjsko je določila dneve in kraje glavnega nabora vojni dolžnosti zavezanih na Kranjskem za I. 1913 tako - le: I. naborna komisija c. in kr. dopolnitvenega okrajnega poveljstva Ljubljana. Nabori bodo: v Kamniku dne 1., 3., 4. marca; v Lukovici dne 6., 7., 8. marca; v Tržiču dne 10. marca; v Kranju dne 11., 12. marca; v Škofji Loki dne 14., 15. marca; v Metliki dne 17. marca; v Črnomlju dne 18. marca; v Radečah dne 27. marca; v Krškem dne 28., 29. marca; v Kostanjevici dne 31. marca; v Mokronogu dne 2. aprila; v Višnji gori dne 4., 5. aprila; v Litiji dne 7., 8., 9. aprila; v Kočevju dne 11., 12. aprila; v Ribnici dne 14., 15. aprila; v Velikih Laščah dne 16. aprila; v Radovljici dne 17., 18., 19. aprila; v Trebnjem dne 21. aprila; v Žužemberku dne 23. aprila; v Rudolfovcu dne 24., 25., 26. aprila. II. naborna komisija c. in kr. dopolnitvenega okrajnega poveljstva Ljubljana. Nabori bodo: v Ljubljani dne 17., 18., 19. aprila; na Vrhniki dne 21., 22. aprila; v Ljubljani dne 25., 26.,

28. aprila. Naborna komisija c. in kr. dopolnitvenega okrajnega poveljstva v Trstu. Nabori bodo: v Vipavi dne 27., 28. marca; v Postojni dne 29., 31. marca in 1. aprila; v Ilirski Bistrici dne 2., 3. aprila; v Logatcu dne 7. aprila; v Ložu dne 9. aprila; v Cerknici dne 10. aprila; v Idriji dne 12., 14. aprila. Glavni nabori za mesto Ljubljano se vrše dne 17., 18. in 19. aprila. Dne 17. aprila pride k naboru I. in II. razred domačih, dne 18. III. razred domačih in I. razred tujih in dne 19. aprila II. in III. razred tujih nabornikov k naboru.

Kinematograf »Ideals«. Danes nov jako bogat senzacijski spored s krasno, vlezabavno komedijo »Dolar-ska princesa«, z gospo Claro Wieth v glavni vlogi. — Dalje naravni posnetek »Pot brzojavke«, priljubljeni »Pathé žurnal«, komična učinkovitost »Vežna ura« in »Usojam se prosi za roko Vaše hčerke« ter končno velekomična učinkovitost »Morje kot kinematografični posnemalec na Balkanu« z znanim komikom Princem.

Najden vtopljenec. Ko se je večeraj okoli pol 8. zjutraj ribič Ivan Sedej s čolnom peljal po Ljubljanici, je ob Trnovskem pristanu, kjer izklada-je iz čolnov kamenje, v vodi opazil mrtvo truplo nekega moškega, katero so potegnili na suho, in ga agnosci-rali za mestnega delavca Frana Modica roj. 20. oktobra 1873 v Ljubljani, stanujočega v Črni vasi št. 2, katerega pogrešajo že od 31. decembra 1912. Policijska komisija je odredila, da so njegovo truplo prepeljali v mrtvašnico k Sv. Krištofu. Modic je bil strasten alkoholik in je brzkone v pijanosti zabredel v vodo.

V Ameriko se je hotel v nedeljo odpeljati Jure Prebilih, rojen 1894. l. v Radencah pri Črncmliju ter se s tem odtegniti vojaški dolžnosti. Da bi jo bil lažje izpeljal, je vzel vojni listek samo do Jesenic. Nakano mu je pa na južnem kolodvoru prestrigel nadstražnik Večerin s tem, da ga je aretiral. — V soboto je pa nadstražnik Kržan na južnem kolodvoru zaradi enakega delikta aretiral Ivana Vido-viča iz Kotora na Hrvaškem. Prvega so izročili tukajšnjemu deželnemu so-dišču, drugega so vrnili pa v njegovo domovino, kjer bo proti njemu po-stopala tamošnja oblast. — Isti nadstražnik je tudi včeraj aretiral Jože-ja Majerleta roj. 1892. v Dolu pri Črncmliju, Edvarda Korošica iz Pivni-ce pri Slatini in Petra Haima iz Pa-kraca, ki so se istokot hoteli izogni-ti vojaški suknji. Od teh so prvega oddali sodišču, zadnja dva pa vrnili v njuno domovino.

Cigava je zapelnica? Pred ka-kimi 14. dnevi je neke v mestu neki premogarski hlapec našel srebrno črno emajlirano zapelnico, katero je dal popraviti nekemu zlatarju. Ko je ta dognal, da je hlapec zapelnico našel, je bil tako pošten, da jo je od-dal policiji, kjer naj se lastnica čim-preje zgasi.

Tatvina. Predvčerajšnjim je bila Šarabonovemu hlapcu Ivanu Ogrinu iz zaklenjenih spalne sobe na Zaloški cesti št. 1 ukradena rjava zim-ska suknja s črno podlago in monogramom I. P., vredna 46 K.

Aretiran cigan. V petek je na Am-brožovem trgu policija aretirala 35-letnega cigana Frana Hudoroviča iz Slavine, ker je posestnika Ivana Hri-barja iz Smolnika z izsiljevanjem pripravil ob 26 K. Oddali so ga dežel-nemu sodišču.

Delavsko gibanje. V nedeljo je šlo v Ameriko 25 Hrvatov, 17 Makedoncev in 4 Ogr. V Hrb je šlo 17, v Inomost 14, v Buchs 17, v Rudolfovo 37, v Kočevje pa 25 Hrvatov. V Linc se je odpeljalo 16, na Dunaj pa 27 Kočevarjev.

Izgubila je učenka Pavla Žida-nova bankovec za 10 K.

Tiskovna pomota. V včerajšnji notici »K železniški nesreči itd.« se ima glasiiti »dasi ga veter in sonce sušita«, pa ne »rušita«.

Narodna obramba.

Družbi sv. Cirila in Metoda je poslal gosp. Alojzij Hofbauer v Dolu 10 K, katere je nabral v Hofbauer-jevi gostilni v Hrastrniku. V gostilni gosp. Ivana Reclja v St. Jerneju je na nekem sestanku nabral gosp. Fr. Schmit 53 K 79 vin. — V veseli dru-zbi v gostilni gosp. Ig. Kovačiča na Idriji ob Bači je nabral pri domači zabavi gosp. slikar Tratinik od Sv. Lucije ob Soči 5 K 37 vin. Zavedni fantje v Škofljiči povodom ovrženih volitev so darovali 2 K 80 vin. Hvala! — Podružnica Ciril - Metodove družbe v Matenji vasi ima tudi zuna-j svojega okoliša mnogo zvestih prija-teljev. Ker se niso mogli udeležiti predpustne veselice, katere podruž-nica ni priredila, so poslali po njenem vabilu »vojno odškodnino« družbi sv. Cirila in Metoda gg.: Fr. Dekle-va v Slavini, 5 K; Leopold Kraigher v Matenji vasi, 5 K; Josip Dovgan v Postojni 1 K; Jos. Lavrenčič v Pos-tojini, 5 K; Fr. Gornik, postajena-čelnik v Prestranku, 5 K; Rusjan

Postojna, 2 K; A. Čič, Prestranek, 1 krono; Andrej Smrdu, Postojna, 1 K; Iv. Zwölf 1 K; g. dr. Fr. Trampus, Postojna, je poslal 5 K, ne 1 K kakor je bilo pomotoma objavljeno.

Društvena naznanila.

IV. redni občni zbor »Sokolske župe Ljubljana I.« se je vršil v ne-deljo, dne 16. februarja ob 10. dopol-ne v restavraciji hotela Tratinik na Sv. Petra cesti. Starosta br. dr. Jo-sip Pipenbacher pozdravi vse navzoče ter došle delegate v župi včlanjenih društev. Iz poročila staro-ste posnamemo, da je brat St. Vid-mar, podnačelnik župe, odnesel pr-venstvo iz vseslovanskega sokolske-ga zleta v Pragi. Nadalje omenja še dobro uspele župne izlete v Velike Lašče in Šmartno pri Liti. Zlasti le-po se je razvijal v minoletem letu So-kol v Štepanji vasi, ki bi marsikate-remu sokolskemu društvu lahko slu-žil v zgled. Dalje omenja, da je težka kriza glede telovadnic rešena, ter da aruštva zopet telovadijo v šolskih telovadnicah. Spominja se nato še umr-lega, vlezaslužnega brata Petri-na, nakar se zborovalci v znak so-žalja dvignejo s sedežev. — Zapisnik zadnjega občnega zbora se brez ugo-vora odobri. — Tajniško poročilo iz-kazuje, da je bilo v minoletem letu v župi včlanjenih 8 društev in 4 odseki. Omenja nato še župne prireditve in udeležbo župe pri zveznem izletu na Bledu. — Načelniško poročilo ome-nja lepe uspehe pri župni tekmi v Šmartnem pri Liti, kjer je odnesel prvenstvo br. Buha Sokola II. in pri tekmi naraščaja gojenec Sokola I. Ob priliki vseslovanskga zleta v Pragi je postavila župa višjo in nižjo vrsto ter dosegla z njima čašten uspeh. Dal-je priporoča načelnik društvom in odsekom, da si kmalu nabavijo zem-ljišča, ter jih porabijo vsaj za igrišča, ako že ne morejo pričeti s stavbami. — Blagajniško poročilo izkazuje za leto 1912. 2333 K 08 vin. dohodkov in 2482 K 92 vin. izdatkov, torej 149 kron 84 vin. primanjkljaja, ki je na-stal vsled krize in ki se pokrije iz prebitka leta 1911. Na predlog pre-glednikov računov se da blagajniku absolutorij. — Nato predlaga br. dr. Pestotnik, da se da v župi včla-njenim društvom za prodane župne razglednice 15% popusta. Glede revizije društvenega delovanja se skle-ne, da se bo revizija vedno dotične-mu društvu naprej naznanila. Dalje se naroča društvom, da si tekom ene-ga leta nabavijo strokovno knjižni-co. — Pri nato sledečih volitvah je bil izvoljen sledeči odbor: starosta br. dr. Pipenbacher; I. podsta-rostar br. Ant. Schiffer; II. pod-starosta br. dr. Fettich - Frank-heim; tajnik br. J. Mulaček; na-čelnik br. dr. Pestotnik; zapisni-kar br. J. Klepec; blagajnik br. I. Kenda; predsednik izobraževalne-ga odseka br. prof. J. Reiser; namestniki br. R. Rozman, admini-strator župnega vestnika, dr. Gv. Sajovic in dr. J. Lavrenčič; pregledniki računov br.: J. Zajc, Iv. Smole in Anton Novak. — **Župni zlet za leto 1913 se vrši dne 20. julja v Ribnici.** — Po zaključnem govoru staroste br. dr. Pipenbacher-ja, ki se zahvali za izvolitev in še po-sebno delegatom raznih društev za njih poštrevnost, se je zaključil izborni uspeh IV. občni zbor župe Ljubljana I.

Občni zbor gospodarskega na-prednega društva za šentjakovski okraj je bil v nedeljo popoldne ob 4. pri Šarcu na Karloški cesti. Pova-bilo so se odzvali vsi ljubljanski de-želni poslanci, dokaz, da hočejo biti v volici v stiku ne samo tik pred volitvami, ampak tudi v mirovnem ča-su. Vlado je zastopal vladni detektiv Gerlovič. Po predsednikovem po-zdravu je poročal tajnik in knjižni-čar Rode o delovanju društva v pre-tteklem letu. Priredila se je običajna poletna veselica v prid knjižnici. Martinov in Miklavžev večer ter fantovski ples šentjakobskih fantov s sodelovanjem društva. Društvo je pošiljalo napredne časopise na Bar-je ter napravilo množico prošenj in vlog na mestni magistrat, obč. svet, deželno vladu in na druga pristojna mesta. Za deželnozbornsko nadomest-ne volitve je razvilo društvo živahno agitacijo v svojem okraju, da sta kandidata gg. profesor Reiser in tržni nadzornik Ribnikar zmagala s še večjo večino kot prikrat. Poro-čilo je bilo sprejeto z odobravanjem. Knjižničarsko poročilo naznanja, da se izposodi iz knjižnice vsak teden nad 500 knjig in ker vsako knjigo bereta gotovo po dve, tri osebe, se lahko trdi, da se prebere iz društve-ne knjižnice 5000 knjig vsak mesec. Knjižnica ima 1750 vezanih in okoli 400 nevezanih knjig (lani 900 in 200) ter 530 vpisanih obiskovalcev, lani 235. Knjižnica je koncesijonirana javna ljudska knjižnica in ima vanjo pristop vsakdo. Da se knjižnica tako razvija, je pripisovati agilitosti šent-jakobskih fantov, ki vedno z vso

vnemo delujejo v knjižnici, da ogromno delo ne zastaja. Izreče se jim iskrena zahvala za neumorno poštrevnost. Tudi to poročilo se je sprejelo z odobravanjem. Blagaj-nik Verbič je poročal, da je imelo društvo 2930 K prejemkov 2420 K iz-datkov, torej 510 K prebitka. Ker so pregledniki našli račune v popolnem redu, se da blagajniku in tajniku, ki je vodil knjižnično blagajno, absolu-torij. Pri sledečih volitvah je bil iz-voljen ves dosedanj odbor, v kate-rega sta vstopila gg. Hinko Franzl mlajši, trgovec in Filip Keršič, inštalater. Tudi pregledniki so ostali isti. Pri slučajnostih je pozdravil zbor v imenu naprednega politične-ga društva za Krakovo in Trnovo g. Smole, v imenu izvrševalnega od-bora nar. napredne stranke je pa poudarjal gospod, katero ime nam je žal odšlo, kolikega pomena so poli-tične organizacije za stranko, ki so njena moč in sila. Zato vedno z vse-ljem prihaja eksekutiva k svojim zvestim somišljenikom, da ostane z njimi v trajni zvezi. G. obč. svetnik Likozar je poročal o svojih pred-logih v obč. svetu za šentjakovski okraj, na kar se mu je polagalo na srce, naj z vso vnemo deluje, da se vsem njegovim predlogom ugodi. Za njegovo dosedanje delovanje se mu je izrekla zahvala. Odbornik Franc Bergant je pozviljal navzoče, naj se obračajo na merodajne faktorje, da jim pomorejo v sili in potrebi; on da se ni nikoli zastojal obrnil na od-ločilne osebe. Ko je končno poudar-jal še g. Menart velik pomen ljud-ske izobrazbe, zaključil je g. pred-sednik občni zbor med splošnim na-vdušenjem, g. Menart je pa nabral za društveno knjižnico 6 K 16 v.

Muzejskega društva za Kransko občni zbor se vrši v sredo, dne 19. februarja ob 6. zvečer v predavalnici deželnega muzeja (vhod z Bleiweis-ove ceste). Spored: Predsednikov na-govor. Poročila odbornikov. Referat o znanstvenem delovanju Muzejske-ga društva. Slučajnosti. — Vse p. n. člane vabimo k mnogobrojni »de-ležbi; gostje, ki se zanimajo za društveno delovanje dobro došli!

Prosveta.

Iz gledališke pisarne. Nocoj v to-rek se (za abonente nepar) prvič v sezoni uprizori Leharjeva kratkoča-sna in splošno priljubljena opereta »Grof luksemburški« z gosp. operet-nim tenorjem Ljubišo Illičem iz Tr-sta kot gostom, Kapelnik gosp. Niko Štritof, režiser gosp. I. Povh. — V sredo zvečer se izven vsakršnega abonementa kot kronska predstava prvič in zadnjič v sezoni ponovi Schwayerijska drama iz dijaškega življenja »Red v pravosti«, ki je ob svoji nedeljski premieri splošno prav-dejo ugajala. Tudi to pot nastopi go-spod Šest z Dunaja v vlogi dijača Feliksa. Začetek ob pol 8. zvečer. — Med odmorji koncertira orkester »Slovenske Filharmonije«. — V četr-tek se zopet z gosp. Illičem kot gostom prvič ponovi Leharjeva me-lodijozna opereta »Grof luksembur-ški«.

Umetnost.

Koncert za mladino. Odgoja na-še mladine naj bo vsestranska, manj-kati ne sme tudi umetniške. Moderna pedagogika ne zahteva samo pamet-nih, temveč tudi blagih in značajnih ljudi, in zato je želeli, da se da mla-dini tudi po možnosti umetniške od-goje, ker s tem se ji dobi brezkonč-nire uživanja, povzdigne jo nad vsakdanjost in blaži. Tudi muzikalna odgoja je tedaj potrebna. In samo iz tega stališča se mora razmotrivati koncerte za mladino. Tak koncerti se prirejajo po vseh večjih mestih, vendar veliko pogostejše, kakor pri nas, kjer primanjkuje izvršujočih umetnikov, ki bi se žrtvovali. Pri nas se vrši sedaj tretji tak koncert, ki je dostopen vsled malenkostne vstopni-ne pač veliki množici naših učencev in učenk. Iz sporeda omenjamo samo večje skladbe. Pianist gosp. A. Trošt, ki je pri zadnjem koncertu »Glasbene Matice« s tako bravuro igral Lisztov klavirski koncert, je izbral dvoje skladb, katere naj napravi na mladino vsled izrednega tempera-menta najglobljejš učinek. Te skladbi sta: Fr. Liszt: Le Carnaval de Peste in Chopin: Scherzo op. 29. Med vokalnimi skladbami so tri dalj-še: C. Loenerjeva balada: Zlatarjeva hčerka, večno lepi »Erlkönig« moj-stra Schuberta in slikoviti Griegov »Jesenski vihar«. Dalje so še na spo-redu pesmi Adamiča, B. Ipavca, Cur-schmana, Wolfa, Rubinstein in Dvořaka. Za prijatelje glasbe je re-serviranih nekaj sedežev, kateri se dobe po 1 K pri gosp. knjigotržcu L. Schwentnerju.

Koncert »Glasbene Matice« dne 7. marca 1913 v Ljubljani. Kakor ču-jemo, je oporni pevec gosp. Josip Ri-javec, sedaj na Dunaju, dobil ob »Glasbene Matice« povabilo, da so-

čeluje pri velikem koncertu »Glasbe-ne Matice«, pri katerem se bo izvajala svetovnoslovna Dvořakova zboro-va balada »Mrtvaški ženina«. Gosp. Rijavec bo pel eno glavnih partij te-ga dela, namreč ženina. Gosp. Ri-javec je pred kratkim priredil v Ljub-ljani v zvezi z nadobudnim mladim skladateljem in pianistom gosp. Rav-nikom v vsak m oziru lepo uspel ko-morni koncert in dosegel veliko in povse opravičenega priznanja. On že danes lahko velja za najodličnejšega interpretata moderne slovnske pesmi. Njegov nastop v koncertu »Glasbene Matice« vzbudi brezdvomno vse-stransko zanimanje.

Književnost.

— »Slovenski Trgovski Vestnik« ima v št. 2. sledečo vsebino: 1. M.: Čes. svetnik Ivan Murnik. 2. F. Štupar: Letina na Kranjskem leta 1912. 3. B. Skalicky: Lanska vinska letina in naša vinska trgovina. 4. Val. Žun: Nekatera poglavja iz finančne vede. 5. Raznoterosti: Proti uvedbi obilgatornega vploga v kupčijske knjige. — Pogled na gospodarsko le-to 1912. — Razstava vaieniških del v Ljubljani. — Predaja ajdove moke, ki je mešana z riževo. — Davek na vžigalice. — Opozorilo. — Znižana vozna za trgovske potnike. 6. Sta-tistika: Faliment leta 1912. 7. Slo-vensko trgovsko in obrtniško društvo v Mariboru. 8. Društvene vesti.

Razne stvari.

♦ **Avstrijski aviatik nadporočnik Nittner smrtno ponesrečil.** Z Dunaja poročajo: Eden izmed najpogumnej-ših avstrijskih vojaških pilotov, nad-poročnik Nittner, se je včeraj na le-tališču v Fischamendu smrtno pone-srečil. V nedeljo je prišel iz Gorice, da preskusi neki nov aparat. V na-vzočnosti poveljnika tukajšnjega zrakoplovnega oddelka stotnika Tauberja in ostalih zrakoplovnih častnikov se je Nittner ob polu 5. vzdignil s svojim novim aparatom. V višini sto metrov je napravil več krogov. Naenkrat so videli, da pada aparat z vso hitrico proti zemlji. Oh-enem so zapazili, da je nadporočnik Nittner odletel iz aparata. Ogničar Winkler, ki je bil v neposredni bliži-ni, je hitel na kraj nesreče ter našel pilota kakih šest metrov daleč od popolnoma razbitega aparata mrt-vega. Nittnerjevo truplo je bilo groz-no razmesarjeno. Vrteči se propeler mu je raztrgal trebuh. Tudi prsa so bila do vratu pretrgana. Kri je vrela iz trupla. Vzroka nesreče dozdaj še niso mogli natančno dognati. Kakor znano, je izvršil Nittner z nadporoč-nikom Blaschkeiem polet iz Beroli-na na Dunaj. Takrat se je moral v temni noči spustiti pri Gausemndorfu na tla. Poškodoval se tedaj ni. Tudi na letališču v Dunaiskem Novem me-stu je ponesrečil, ko se je dvignil s tržaškim zrakoplovcem Mosco. Ana-rat je padel na tla, Mosca se je ubil. Nittner pa je ostal nepoškodovan. Nittner je bil prvi, ki je meseca mafa pr. l. iz Dunaiskega Novega mesta preletel na poletu v Gradec, Sem-mering. — Nadporočnik Nittner je četrti avstrij. Najprvo se je ubil Vin-cenc Wiesenbach meseca junija 1911 v Dunaiskem Novem mestu, temu je sledil 29. novembra 1911 Aleksander Mosca, tretji se je ubil nadporočnik Aristides Petrovič.

♦ **Maščevanje za Schuhmeierja.** Z Dunaja poročajo: Tukajšnja poli-cija je dobila v nedeljo zvečer iz Mo-nakovega hrzlojavno poročilo, da se je odpeljal 58letni mizarski pomočnik Freiberger na Dunaj z namenom, da maščuje Schuhmeierjevo smrt in umori morilčevega brata dež. po-slanca Leopolda Kunschaka. Policija je takoj to sporočila dunaiskemu žu-nanu dr. Weisskirchnerju in posl. Kunschaku. V nedeljo zvečer je poli-cija v nekem prenočišču zasledila Freibergerja in ga drugi dan zjutraj ob šestih aretirala. Pri njem je do-bila revolver z dvema patronama in ostro nabrušeno pilo. Freiberger je pri zasliševanju priznal, da je hotel maščevati Schuhmeierjevo smrt ter umoriti Kunschaka. Freiberger je bil že 20krat kaznovan. Med drugim je sedel tudi deset let v ječi zaradi po-žiga. Več let je bil tudi v prisilni de-lavnici. Klerikalci hočejo skoro go-tovo pozornost odvrtiti od politične-ga umora, ki ga je izvršil Kunschak, ter se poslužiti v to svrhu tega indi-vidua.

♦ **Senzacionalen proces na Ogr-skem.** — **Vladna korupcija.** Včeraj se je pričela pred budimpeštanskim so-diščem senzacionalna razprava. Ka-kor znano, je tožil ministrski pre-dsednik Lukacs bivšega drž. tajnika in poslanca Košutove stranke, Zol-tana pl. Desvja zaradi razžaljenj časti. Desy hoče svoj dokaz resnice porazdeliti v pet skupin. Desy dol-ži ministrskega predsednika, da je 1. sklenil z Ogrsko bančno in trgovin-sko akcijsko družbo pogodbo, vsled

katere je ta družba v najem vzela solne dohodke, vsled tega, ker je banka dala delavni stranki štiri mili-jone v volilne svrhe; da je 2. pošiljal po pošti nadžupanom denar za voli-no agitacijo, da so kupovali glasove za kandidate delovne stranke; da je 3. vladna ustanovila paketno trans-portno družbo ter jo podpirala z dr-žavnim denarjem, da pospešuje s tem interese delovne stranke; 4. da je min. predsednik pl. Lukacs prodal svoji dve hiši v Zaladni, pri čemur sta bila oba objekta iz državnih sred-stev zelo preplačana; 5. da je min. predsednik Lukacs, ki je bil prej član ravnateljstva ogrske razrednoloterijs-ke akcijske družbe, zagotovil tej 'ružbi posebne ugodnosti. Sodišče je k tel obravnavi povabilo mnogo prič. Zaslišan bo kot priča tudi Lukacs. Značilno pa je, da glavne tri priče, predlagane od zagovorništvu, banč-ni ravnatelj Bela Szalay, Adolf Ull-mann in Pav. l. Elek, ne bodo prišle k razpravi, ker so v inozemstvu. Pod obtožbo je diana izjava Desyjeva, da je Lukacs največji panamist v Evro-pi, ki jo obtoženec na razpravi po-novi. Odvetnik dr. Vaszony je po-nudil dokaz resnice v navedenem obsegu ter opozoril drž. pravdnika, da leži poudarek na besedi »pana-mist«, ker za dokaz, da je največji panamist v Evroni, bi bilo treba skli-cati evropsko anketo.

♦ **Ogledništvo na Romunskem.** Iz Bukarešta poročajo, da so tam are-tirali stotnika Giljesku, ko je hotel odnesti iz urada generalnega štaba važne listine. Giljesku je rodom Po-ljak in je njegovo prvotno ime Dob-zon. Ta aretacija je vzbudila na celi deželi veliko senzacijo. Pravijo, da je bil odkupljen od ruske vlade, da ii preskrbi važne listine romunskega generalnega štaba. Vojaške oblasti so stotnika imele že dalj časa na su-mu. Govori se tudi, da se je hotel Gil-jesku polastiti mobilizacijskega na-črta in načrta o kooperaciji avstrijs-ke in romunske vojske v slučaju voine z Rusijo. Stotnik Giljesku je znan kot aviatični tehnik. Izvršil je važen izum v zrakoplovstvu, za kar je dobil vladno podnoro v znesku 80.000 frankov in veliko darilo od kralja. V to afero je zapletenih več vojaških oseb in se bo v prihodnjih dneh najbrže izvršilo več senzacio-nalnih aretacij.

♦ **Tajnik okr. glavarstva — ogled-nih.** Iz Lvova poročajo: V mestecu Pochatyn so tajnika okr. glavarstva Romanika zaradi ogledništva aretirali. Pomanik je bil šele pred kratkim aretiran. Preiskava je domala, da je bil v zvezi z nekim vojakom Lvovske garnizije, ki je bil v ondotnem kor-nem noveličstvu zaposlen kot risar in ki mu je dal važne akte in risarije. Tudi vojak so aretirali. Pri Roma-niku so našli zelo obremenilo kores-pondenco in na broniniško knjižico, glasečo se na 70.000 K.

♦ **P. Galen — obožen.** V Pragi izhajajoča »Bonifazius - Korrespon-denz« je objavila v prvi številki le-tosišnje letnika poročilo o sprejemu portugalskega senatorja dr. Manth. Lime v Budimpešti ter pristavila omonho, v kateri se imenuje Sima »dieser Königs-mörder«. Nato je tožil senator dr. Lima n. Avgustina Gale-na, izdajatelja »Bonifazius - Korres-pondenz« na praškem odvetniku dr. Rončku. Predvčerajšnjim je bil p. Galen v tej zadevi zaslišan pri dež. sodišču, kjer je izjavil, da takrat, ko je omenjeni članek izšel, ni bil v Pragi in da vsled tega ni prebral omenjenega članka. Nadalje je pater prof Galen izjavil, da snloh ni odgo-vorni urednik korespondence. Prav-liguriansko!

♦ **Dobro delo.** Iz Varšave poro-čajo: Posestnica Zofia Schlenker je sezidala za 437.000 rubljev otroško bolnišnico ter jo darovala mestni ob-čini.

♦ **Železniška nesreča.** Iz Krako-va poročajo: V železniški postaji Kon-ionka je zavozil tovorni vlak ob osebnih vlak. Več vozov je bilo raz-bitih, trideset oseb pa več ali manj ranjenih.

♦ **Težka eksplozija v livarni alu-minija.** Iz Pariza poročajo: Včeraj zjutraj je v mestnem delu Rouette v neki livarni aluminija izbruhnil pož-ar. Pri gašenju se je zgodila velika eksplozija, ker je raztopljeni aluminij prišel v dotik z vodo. Trinajst ogniegascev in policistov je bilo tež-ko ranjenih.

♦ **Svojo hčer ustrelil.** Iz Inomo-sta poročajo: V Montebelluno je po-sestnik Bonetto vsled neprevidelega ravnanja s puško ustrelil svojo last-no hčer Marcello, ki je bila zadeta v prsa.

♦ **Upor v vasi zaradi slabega go-spodarstva.** Iz Inomosta poročajo: V italijanski občini Seren blizu tirolske meje je prišlo zaradi nezadovoljstva z ondotnim finančnim gospodar-stvom do velikih demonstracij proti obč. svetu. Razburjena množica i-vdrla v občinsko sejnico ter demc-rala vse, dokler niso prišli kar-nerji ter več oseb aretirali. Občir svet je demisioniral.

* **Požar v Carigradu.** Velike hladnice v Stambulu so v nedeljo ponoči zgorele. Škoda je velikanska.

* **Zopet ponesrečena ekspedicija na severni tečaj.** Iz Kristianije poročajo: Norveška pomožna ekspedicija, ki je bila odposlana na pomoč Schröder - Stranzevi ekspediciji, se je vrnila. Iz eroškega zaliva so brzojavili, da od tam ne morejo zaradi pomanjkanja psov in sanij poslati ekspediciji nikake pomoči. Če ne pride pravočasno pomoč, je ekspedicija izgubljena.

* **Nova ekspedicija na severni tečaj.** Iz Pariza poročajo: Sin Avstrijske Payerja, ki je odkril Franc Jožefovo deželo, Julij Payer namestila prirediti ekspedicijo v to deželo. Francoska vlada mu je poverila znanstveno vodstvo te ekspedicije. Brezžična brzojavna naprava bo omogočevala zvezo med postajo v Franc Jožefovi deželi z Eifelnim stolpom.

* **Bulair — sreča te išče.** Bulair je mesto, kjer so Bolgari v zadnjem času izvajali veliko zmago nad Turki. V sofijskem »Miru« čita mo o Bulairu to-le: »Pravo ime tega zgodovinskega mesta, kjer je Sulejman paša pred 500 leti poklal kristjane, je »Bul - Hair«, kar pomenja toliko, kakor »sreča te išče«. Turki so torej zanočeli bitko pri mestu, ki nosi pomenljivo ime — »sreča te išče« ter so se nemara nadejali, da se bo na tem mestu preokrenila vojna sreča njim na korist. Sreča je sicer opoteča, toda, kakor se zdi, Turkom se noče več nasmešljati v Evropi in vse kaže na to, da bodo srečo odšli morali iskati samo še v Aziji.

Kupujte pridno srečte »Sploš. ženskega društva« v korist slovenskih umetnikov. 200 krasnih dobrot, slik domačih slikarjev. Srečka a 1 K.

Telefonska in brzojavna poročila.

Vojna na Balkanu.

Pasičev poset na Dunaju.

Praga, 18. februarja. »Narodni listy« poročajo iz Belgrada, da je dala avstrijska vlada srbskemu ministru predsedniku Pasiču v primerni obliki zagotovilo, da bo dobrodošel na Dunaju. Sedaj je odvisno samo od Pasiča, če pride na Dunaj.

Češka zdravniška ekspedicija.

Praga, 18. februarja. »Narodni listy« poročajo, da so v Zemunu ustavili petčlansko češko zdravniško ekspedicijo, ker ni imela potrebnih dokumentov. Interventiral je poslanec Mastalka pri baronu Heindolu, ki je obljubil, da bo preiskava glede vojaške obveznosti nekaterih članov ekspedicije v kratkem končana in da bo dobilo praško namestništvo nalog, preučiti organizatorju ekspedicije o uspehu preiskave.

Hakki paša.

London, 18. februarja. Hakki paša je dospel predvčeršnjim v London.

Bolgarsko - romunski spor.

Bukarešta, 18. februarja. Zborstva je sprejela zakonski načrt, s katerim se izpremeni železniški zakon tako, da so v slučaju vojne vsi železniški uslužbenci vojniki.

Bukarešta, 18. februarja. Meročajni krogi zatrjujejo, da bolgarske koncesije niso zadovoljive in se zde tem krogom nezadostne. Danes popoldne se vrši kronski svet, ki bo sklepal o nadaljnjih korakih romunske vlade. Časopisje se drži popolnoma rezervirano.

Sofija, 18. februarja. Kakor zatrjujejo meročajni krogi, bo bolgarski odgovor na romunske zahteve odposlan čez danes. Diplomati sodijo o položaju zelo optimistično in so mnenja, da bolgarsko - romunski spor ne bo mogoče poravnati mirnim potom.

Carigrad, 18. februarja. V informiranih krogih zatrjujejo, da je romunska mobilizacija končana in da se pričakuje v najkrajšem času vpad na Bolgarsko.

Srbsko - bolgarsko obmejno vprašanje.

Belgrad, 18. februarja. Tukajšnji meročajni politični krogi zatrjujejo, da je dozdevni srbsko - bolgarski obmejni spor, o katerem posebno mnogo vedo nemški listi, za enkrat popolnoma brezpomemben, ker se bodo meje balkanskih držav definitivno odločile šele po sklenjenem miru in se bodo takrat upoštevale tudi vse upravičene zahteve zveznih balkanskih držav. Za podlago razdelitve zavzetega ozemlja se bo vzelo razmerje vojnih sil zedinjenih balkanskih držav.

Angleška posreduje v Bukarešti in v Sofiji.

Dunaj, 18. februarja. Iz dobro poučenih londonskih političnih krogov prihajajo vesti, da je prevzela Angleška inicijativno glede posredovanja velesil v bolgarsko - romunskem konfliktu. Angleška vlada je obema državama nujno nasvetovala, da naj se v najkrajšem času mirno sporazumeta. Če bi pa to ne bilo mogoče, je nasvetovala Angleška, da naj se obrneta obe vladi na angleško, ki je pripravljena, izposlovati posredovanje velesil. Angleška bi bila v tem slučaju pripravljena, storiti vse, da se difference mirnim potom poravnajo.

Berolin, 18. februarja. V diplomatskih krogih so prepričani, da se ni treba bati, da bi se prekinile diplomatske zveze med Bolgarsko in Romunijo, tudi če se prekinijo pogajanja v Sofiji. Bolgarska je namreč pripravljena, da odstopi še več obrežja, kot ga je ponudila prvotno, vendar pa ne odstopi Silistrije. Zadovoljna pa je, da se porušijo utrdbe Silistrije. Odstopa Balčika pa Romunska sploh ni zahtevala.

20.000 mož padlo!

Carigrad, 18. februarja. Pri vasi Velika na galipolijskem otoku so Bolgari izkrcali veliko vojsko, ki so jo prepejali iz Deleagača grški parniki. V soboto je prišlo do bitke, ki je trajala ves dan. Na obeh straneh je padlo okrog 20.000 mož. Iz Galipolija beži prebivalstvo v Malo Azijo.

Sofija, 18. februarja. Carigradska vest, da je bila v soboto na polotoku Galipolija velika bitka, ne odgovarja resnici. Ta dan so se vršile samo neznatne praske med sprednjimi voji.

Skader.

Cetinje, 18. februarja. Uradno poročajo, da se Turki v Skadru ne upajo več napadati črnogorskih in srbskih pozicij. V sled pomankanja modernih topov, so nadomestili na nekaterih novih utrdbah stare topove, katerih krogle črnogorskih okopov niti ne dosegajo.

Enver beg.

London, 18. februarja. »Daily News« poročajo, da Enver beg ni bil usmrčen, marveč samo težko ranjen. Kje se nahaja sedaj, ni mogoče izvedeti, ker oblasti prikrivajo njegovo bivališče.

Nov bolgarski uspeh.

Carigrad, 18. februarja. Snoči je dobilo vojno ministrstvo obvestilo, da so Bolgari po hudem in skrajno krvavem boju osvojili utrdbi »Viktorija« in »Napoleon«, od koder obvladujejo ves morski zaliv Saros.

O bitki pri Bulairu.

Carigrad, 18. februarja. Uradno izjavljajo, da so bolgarski podatki o turških izgubah v bitki pri Bulairu pretirani. Res je sicer, da sta dve turški diviziji napadli Bolgare in bili po hudi bitki odbiti, vendar pa sta izgubili samo 400 mož.

Izgubljena turška križarka.

Carigrad, 18. februarja. Križarka »Asar i Tevrik« je, kakor se uradno priznava, popolnoma izgubljena. Posrečilo se je sicer spraviti z ladje male topove, vsi večji topovi pa so ostali na križarki, ki bo gotovo padla v roke Bolgarom.

Razmerje med Avstrijo in Rusijo.

Petrograd, 18. februarja. Glasilo kadetske stranke in Miljukova, »Rieč« piše o razmerju med Avstrijo in Rusijo: Avstrija zahteva, da poza-bi Rusija na balkanska vprašanja. Rusija hoče svojo zgodovinsko nalogo zasledovati tudi naprej. To je jedro spora in omejuje medsebojni sporazum. Sedaj ne gre za posamezna vprašanja, temveč za življenjske interese obeh držav. Obe državi sta kakor v vreči, iz katere ni izhoda, razen z orožjem.

Ruski poslanik v Bukarešti.

Bukarešta, 18. februarja. »Adevatul« piše, da bo sedanji ruski poslanik v Bukarešti v kratkem odpo-klican in da pride na njegovo mesto član dume Krupensky. Ruska vlada je baje s sedanjim poslanikom nezadovoljna, ker se mu še vedno ni posrečilo, Romunske odtrgati od trozveze ter jo približati triplenentini.

Veliki vezir o položaju.

Carigrad, 18. februarja. Veliki vezir Mahmud Šefket paša je posetil komite za narodno obrambo ter imel tam govor, v katerem je rekel med drugim: »Moja politika naj vas ne vznemirja. Narod ne sme misliti samo na vojno, marveč tudi za bodočnost domovine.«

Sneg v Traciji.

Sofija, 18. februarja. Iz Tracije poročajo, da silno otežkočajo operacije v Traciji snežni zameti.

Požar v Carigradu.

Carigrad, 18. februarja. Včeraj je izbruhnil v Stambulu velik požar, ki se bliskoma razširil. Ognja še

danes ni bilo mogoče pogasiti. Požar se širi od Hagije Sofije proti Ahmedovi mošaji in Hipodromu. Doslej je ogenj uničil nad 200 hiš.

Carigrad, 18. februarja. Požar se vedno širi. Ogenj se bliža Hagiji Sofiji. Vsa gasilna dela so brezuspešna. Sedaj gori okrog 300 hiš. Tudi mošaja sultana Ahmeda je v nevarnosti.

Skupni ministrski svet.

Dunaj, 18. februarja. O skupni ministrski konferenci je bil izdan sledeči oficijozni komunik: Ministrska posvetovalja, ki so se pričela v nedeljo in nadaljevala včeraj, so privedla v posameznih gospodarsko-političnih zadevah do popolnega sporazuma.

Imenovanja.

Dunaj, 18. februarja. Justični minister je premedil okr. sodnika Štimirja Dolenca iz Podgrada v Sežano, okr. sodnika Albina Komavca iz Trsta v Gorico. Pridelien je okrajni sodnik dr. Janki v Trstu dež. sodišču v Trstu. Okr. sodnik in predstojnik dr. Lavrenčič je premeščen iz Komna v Podgrad. Dr. Milic iz Pulja je premeščen v Buzet, okrajni sodnik Prati pa k dež. sodišču v Trstu, namestnik državnega pravdnika Beuchig pa iz Rovinja v Trst.

Imenovanje.

Dunaj, 18. februarja. Justični minister je imenoval sodnika Sandrija v Voloski za namestnika državnega pravdnika v Rovinju.

Finančni odsek. — Vpogled v trgovske knjige. — Osebnodohodniški davek. — Rredodkazni deželni blaginam.

Dunaj, 18. februarja. Finančni odsek nadaljuje danes razpravo o osebnodohodniškem davku in o vpogledu v trgovske knjige. V odseku se difference glede vpogleda v trgovske knjige še niso izravnale. Pred sejo so se sestali zastopniki strank večine, da se posvetujejo o ključu, po katerem bi bilo razdeliti takozvane predodkazne deželni blaginam. Do sporazuma ni prišlo. Tudi Poljaki so se iz nova sestali, da označijo svoje stališče. Poljaki zahtevajo, da naj se še ta mesec sestane galicijski deželni zbor. Vlada pa stoji na stališču, da naj se sestane državni zbor takoj, ko reši finančni odsek davčno predlogo.

Odstop admiralja grofa Montecuccolija.

Dunaj, 18. februarja. Mornariški noveličnik grof Montecuccoli je izjavil, da bo prosil 22. t. m. ko doseže 70. leto za vpokojitev. Njegov naslednik bo nadadmiral in mornariški nadzornik Haus.

Afera Kunschak.

Dunaj, 18. februarja. »Reichs-post« se trudi, da bi napravila iz do-zdevnega napada na Kunschaka veliko afero ter slika zadevo tako, kakor da je Kunschaku grozila smrt. Zadoštuje na konstatacija, da Kunschaka snoh ni na Dunaju, marveč da je pred par dnevi odpotoval.

Češko - nemška sprava.

Dunaj, 18. februarja. Danes pooldne se vrše pogajanja med notranjim ministrom Heindolom in knezom Thunom ter s češkim komitejem osmerice zaradi jezikovnega vprašanja pri državnih uradih na Češkem. Vlada hoče predložiti češkim zaupnikom svoj minimalni program glede obsega nemškega notranjega poslovnega jezika.

Afera Lukacs - Desy.

Budimpešta, 18. februarja. Začetkom današnje obravnave je razglasil sodni dvor sklep, da ne pripušča dokaza resnice v nobenem drugem slučaju, kakor samo v slučaju »rodaie hiše v Zalalay. O onih dokazilih, ki so se izvršila, ko je bil Lukacs še finančni minister pa ne dovolj dokaza resnice. Desyjevi zagovorniki so zapustili sodno dvorano.

Budimpešta, 18. februarja. Senat je proglasil razsodbo, s katero se spozna Desy kriv razžaljenja časti in se obsoji na 1 mesec zapora in 400 kron globe.

Nova francoska vojaška predloga.

Pariz, 18. februarja. »Temps« priobčuje informacijo, glasom katere bo predložila vlada tekom prihodnjega tedna tri važne vojaške predloge. Nova predloga obsega takojšnji izdatek 70 do 80 milijonov frankov za izpolnitev zalag municije, zlasti za težko artilerijo, za nujne utrdbe in za razne nove uvedbe. Še pred Veliko nočjo pa bo zahtevala vlada kredit 500 milijonov za izvedbo dalekosežnega vojaškega programa. Zlasti glede trdnjav bo več izprememb. glasila se vojaško zrakoplovstvo in izpolnitev municijske in orožne tovarne, pri čemer se bodo upoštevale tudi privatne tovarne. Tretja predloga obsega zvišanje efektivnega stanja armade, ki pride v sklad z nemško vojno močjo.

Fallièresovo slovo.

Pariz, 18. februarja. Danes nastopa novi predsednik republike Raymond Poincaré svojo službo. Predsednik Fallières je sprejel včeraj dopoldne diplomatski kor, od katerega se je poslovil. Nagovoril ga je angleški veleposlanik. V svojem odgovoru je predsednik Fallières naglašal: Če ljubimo svojo domovino, ni večjega zadoščenja, kakor da sodelujemo v zunanji politiki pri mirnih rešitvah, ki pomagajo domovini k blagostanju in koristijo človeštvu.

Nemška brambna predloga.

Berolin, 18. februarja. Kakor se zatrjuje v dobro poučenih krogih, se bo končno ugotovila v prihodnjem času vsebina nove brambne predloge. V mirovnem času naj bi se moč nemške vojske dvignila za 144.000 mož, t. j. na 649.000 mož. Nemška vojna uprava namerava uvesti tudi nadomestno rezervo po avstrijskem vzorcu.

Revolucija v Mehiki.

Mehiko, 18. februarja. Včeraj dopoldne je bilo proglašeno premirje za končano in boji so se na obeh straneh zopet pričeli z vso ljutostjo.

Washington, 18. februarja. Madero je brzojavil predsedniku Zedinjenih držav, da ni nevarnosti za podanike Zedinjenih držav. Vlada prevzame vso odgovornost za materialno škodo inozemcem.

Washington, 18. februarja. Kabineta Zedinjenih držav je brzojavno naznanil mehiškemu predsedniku, da bodo vztrajale Zedinjene države pri oni politiki, ki so jo zasledovale zadnji dve leti.

Washington, 18. februarja. Glasom brzojavke dr. Wilsona iz Mehike, se je vršila tam konferenca angleškega, nemškega in španskega poslanika glede položaja.

New York, 18. februarja. Premirje, ki je bilo določeno do včeraj dopoldne so prekršile še pred potekom čete Maderove, ki so začele zopet bombardirati mesto in se snustile novonovno v polične boje. Več kroglj je zadelo tudi ameriško poslaništvo, poleg tega pa je bilo ubitih več oseb — med temi tudi več inozemcev, — ki se niso udeležile noulčnih bojev. Tuji poslaniški so se sešli k posebni konferenci, katere rezultat še ni znan. Znano pa je, da zastona ameriški kabinet stališče, da mehiška vlada lahko sama zadevo uredi.

Washington, 18. februarja. Vojna urava je odnesla v Vera Cruz dve veliki oklonirici, da ščitita interese severnoameriških državljanov. Vohče je storila vojna oblast vse potrebne korake, da eventualno intervenira v Mehiki.

Slovenri in Slovonke!

Ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda.

Danajšnji list obsega 8 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Umrlj so v Ljubliani:

Dne 15. februarja: Benedikt Komman, bivši sluga, 43 let, Zaloška cesta 2. — Edvard Eršte, sin posestnice, 3 mesece, Zaloška cesta 13. Dne 16. februarja: Franc Mavsar, sin trgovskega potnika, 14 dni, Opekarska cesta 10. — Helena Gerčar, delavka, 78 let, Radeckega cesta 9. — Ema Rihter, jetniškega paznika vdova, 66 let, Sv. Florijana ulica 30. Dne 17. februarja: Barbara Žakelj, žena tovarniškega delavca, 45 let, Radeckega cesta 9.

Zdravniško priporočeno.

Ako se zaradi nezadostne ali pomanjkljive prehranite ali iz kakih drugih vzrokov otroci ne morejo prav razvijati, nobeno drugo redilno sredstvo ne zasluži večjega zaupanja nego Scottova emulzija iz ribjega olja, ki se je izborna obnesla za tvoritev in utjenje kosti in za jačjenje telesa. V njej obsežene redilne snovi pospešujejo rast krepkih, ravnih kosti in podpirajo ves razvitek tako, da bodo otroci kmalu dobre volje in veseli »capljali okoli«. Otrokom ugaja Scottova emulzija; z veseljem uživajo sladko, smetnasto zmes.



je že skoro 40 let uvedena po vseh državah, odreja jo je preimnog zdravnik, ker je v vsakem oziru, za neslrv in učinkovit izdelek. Cena originalni sekielci 3 K 50 v. Dobrava se po vseh lekarnah. Prodajalci 10 v. v pisarnih umetnih do-bitih od tedaj SCOT & BOWNE, L. d. o. o. a na Dunaju VII. sklicavajo se na naš list enkratno vpisiljavej polz-kunje od kake lekarn

Mavrodaphne. Malvazijec.
Specialitate
„ACHAIA“, d. d. za prod. vina.
PATRAS, (Grško)
kot zdravilna in namizna vina nadosedna.
Grška vina (mila, sladka, pitna)
vsi poznavalci posebno cenijo.
Glavna zaloga 4298
Sigm. Winter, Dunaj, III/1.

Kavarna „Central“.

Vsak dan od 9. zvečer naprej

KONCERT

nanovo došle

damske tamburaške kapele

„Graničar“

ki je tri leta z izbornim uspehom

svirala v inozemstvu.

Vstop prost. Vso noč odprto.

Sestanek tujcev!

Serravallo^{vo}

železnato Kina-vino

Higijenična razstava na Dunaju 1906: Državno odlikovanje in častni diplom k zlati kolajni.

Povzroča voljo do jedi, okreple živce, poboljša kri in je

rekonvalescentom

in melokrvnim

zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.

„Izborni okus.“

Večkrat odlikovano.

„Nad 8000 zdravniških spričeval.“

J. SERRAVALLO, t. in kr. dvorni dobavitelj TRST-Barkovlje. 87

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 18. februarja 1913.

Termin.

Pšenica za april 1913	za 50 kg	11-76
Pšenica za oktober 1913.	za 50 kg	12-17
Rž za april 1913	za 50 kg	9-87
Rž za oktober 1913	za 50 kg	9-66
Oves za april 1913	za 50 kg	10-30
Oves za oktober 1913	za 50 kg	8-90
Koruza za maj 1913	za 50 kg	7-73
Koruza za julij 1913	za 50 kg	7-94

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 309-2 Srednji zračni tlak 736 mm

februar.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
17.	2. pop.	736-7	-3-0	p.m.vzh.	del. jasno
„	9. zv.	738-2	-5-8	sl. svzh.	„
18.	7. zj.	739-4	-7-2	p.m.svzh.	oblačno

Srednja včerajšnja temperatura -5-6°, norm. 0-0° Padavina v 24 urah 0-0 mm.

Zahvala.

Za mnoge dokaze odkritosrčnega sožalja povodom smrti našega preljubega, nepozabnega, dobrega soproga, očeta, brata, strica in svaka, gospoda

Otmara Severja

c. kr. nadporočnika v p., imetnika vojaškega zaslužnega križa z vojno dekoracijo, zlatega zaslužnega križa in posestnika

se tem potom najsrčnejše zahvalujemo velečast. duhovščini iz Sv. Križa, St. Jerneja in Kostanjevice za spremstvo, cenjenim gg. uradnikom, cenj. učiteljstvu, kostanjeviški mestni gardi, gg. pevcem, kostanjeviškemu občinskemu in mestnemu zastopu in vsem darovalcem krasnih vencev ter sploh vsem od blizu in daleč prihitelim sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so počastili njegov spomin. 670

V Kostanjevici, 17. februarja 1913.

Zalajoča rodbina.

Dva še dobro ohranjena

portala

z izločbenim oknom, železnim zastorom in senčno streho 609

proda po nizki ceni

Simon Kmetz, Ljubljana, Kolodverska ulica 26.

Ministrstvo za domobranstvo namerava za potrebnščino l. 1913 dobavo nastopnih vrst topničarskega materijala oddati po javnem razpisu in vabi na pismene ponudbe.

* Vmes 336 hlevskih vzdnih verižic za mirni čas.

Zap. št.	Številko	Oznamenilo	Cena so ponuditi za	Zap. št.	Številko	Oznamenilo	Cena so ponuditi za
25. Kovinske vrste.				32. Navadno orodje.			
182	7	garn. 8 cm M. 5, Rez. neti	1 garn.	215	16	kom. M 8, kompl. v šatuljah poljske kovačnice	
183	48	kom. za črne nosilne vrvi k osem vdevni obročki		216	32	za les, s toporiščem sekirice	
184	312	pocinjani, majhni, polokrogli		217	56	60 cm, razložljive ročne žage	
185	208	uzdni		218	64	M 5, univerzalni odvijaki	
186	312	Št. 1 brez valjcev pocinjene		219	80	19/23 mm navadni	
187	312	Št. 2		220	64	M 99 kompl. nakovalno	
188	312	Št. 3		221	16	za poljske bat. kompl. sedlarsko	
189	208	Št. 2 z valjci	zapone	222	8	M 5 za poljske bat. kompl. ključavničarsko orodje	1 komad
190	208	Št. 3		223	16	M 5 kovaško	
191	208	Št. 4		224	16	za poljsko bat. kolarsko	
192	80	k obtečnim jermenom	1 komad	225	8	za topn delovodje kompl. orodne garniture	
193	40	zadrževalne		40. Pisarniška in šolska oprava.			
194	11200	za jezdne konje		226	1/2	1/2 prijavnih blokov	1/2
195	52384	„vprežne“	ostre	43. Priprava.			
196	11200	„jezdne“	tope	227	376	kom. M 8, k ročnim svetilkam deščice	
197	52256	„vprežne“		228	48	„ storje	
27. Usnjene vrste.				229	32	za topn. s prevleko, signalne zastave	1 komad
198	8	lahko, črno svetlo	usnje	230	136	„ročne svetilke ploč oljne steklenice	
199	8	težko,		231	32	M. 86, plošč. oljn ročke	
200	8	lahko,		232	40	z obročkoma, plezalne vrvi	
28. Tkanine.				233	376	kom. M. 8, ročne (s pritrdilno pripravo) svetilke	
201	160	kg bele	1 kg	234	32	za topn z oljn svetilkami ploč signalne	
202	320	kom. 96 cm šir, 80 cm dlj domače platno	1 komad	235	256	za jezdece z jermenom in podpono, ročne	
29. Preja in vrvarsko blago.				236	1112	M 1 s ključem, samozapiroo žabice žabice	
203	96	klobč. 12 ere vezalne	1 klobčič	237	240	za smolnate plamenice ploč žoki	1 par
204	32	30 ere šivalne	1 meter	238	16	z jermenom dereze	1 komad
205	3248	5 mm debeli	konopec	239	200	za jezdece, za signalne zastave tkanine	1 garn.
206	91	kg fino konopljeno	1 kg	240	560	šotorne opreme	
207	96	klobč. močan, surov sedlarski sukanec	1 klobčič	241	1120	M 5 šotorne drogovi	
31. Različno blago.				242	16	kom. M. 5, s tokom in poizk. steklom, stekl. areometri	
208	240	kom. 118 cm dlj, smolnate plamenice	1 komad	243	208	„ busole	
209	200	„ glicerini		244	16	za jezdece, kompl. telefonske	
210	184	topovno		245	32	„nejezdece“ postajne opreme	1 komad
211	82	raf ripsovo	1 kg	246	8	garn. za poljske bat. rezervni telefonski material	1 garn.
212	128	„ kolomaz					
213	168	za mazanje brezsmolnato milo					
214	128	surovi vasetin					

1.) Ustmene, brzojavne in telefonske ponudbe se ne morejo vpoštevati.

2.) Pismene ponudbe morajo do najpozneje **15. marca 1913, desetih dopoldne,** dospeti v vložnem zapisniku c. kr. domobranskega ministrstva na Dunaju I. Babenbergerstrasse 5, parterre.

Ponudbe se bodo v tem ministrstvu (III. nadstr. uradna soba št. 128) komisijonalno odprle dne 15. marca 1913 ob desetih 15. min. dopoldne. Ponudniki ali njih pooblaščenici so opravičeni, prisostvovati pri otvoritveni razpravi.

3.) Odločbo o svoji ponudbi dobi vsak ponudnik od c. kr. domobranskega ministrstva samo pismeno kakor je upati, do 10. aprila 1913; vprašanja pred to pismeno odločitvijo so nedovoljena in se nanje ne ozira.

4.) Sklenitev pogodbe se posvedoči s pismenim odlokom ad točka 3, s katerim se ponudbenik obvešča, da je njegova ponudba sprejeta.

Prava pogodbeni listina se napravi samo na izrecno zahtevo dobaviteljev.

5.) Podjetnikom je dano na prosto, da ponujajo samo na posamezne vrste in pri vsaki vrsti na manjšo množino (število itd.), kakor je razpisana.

Domobransko ministrstvo si pridržuje pravico, da sprejme ponudbo samo glede posameznih od več ponujenih vrst ali glede kake delne količine.

6.) Nastavljen cen je pripušeno ponudnikom; pri označenju ponujenih topničarskih materialnih vrst se je treba natanko držati navadnega imenovanja (nomenklatura) in navesti tudi zaporedno in številko kategorije.

Prvo polovico dobavne množine vsake vrste je dobaviti najkasneje do 30. junija 1913 drugo polovico pa najkasneje do konca avgusta 1913 pri domobranskem opremlnem zavodu na Dunaju, X. okraj (poleg domobranske zaloge orožja); tozadevno se je vselej sporazumeti z domobranskim opremlnim zavodom.

7.) Med letom 1913 domobranska uprava lahko zahteva za 10 odstotkov višjo porebščino, ki jo v slučaju mobilizacije povšila na 50 procentov. Tako večjo potrebščino je dobaviti dva meseca po pozivu po ravnotistih cenah.

8.) Vse predmete je na stroške podjetnika dobaviti pri domobranskem opremlnem zavodu na Dunaju.

9.) Ponudniki morajo — izvzemši tiste, ki so že položili kavcijo v predpisani višini — položiti vadij oziroma kavcijo v visokosti 5 odstotkov ponudene skupne cene oferiranih predmetov.

V kolikor ta skupna cena ne presega 2000 kron in pri obrtnih zadrugah ali pri pridobitnih in gospodarskih zadrugah 5000 kron, odpade polaganje vadija oziroma kavcije.

Glede načina in polaganja kavcije veljajo zadevna določila § 21. o vadiju, odredba skupnega ministrstva od 3. aprila 1909 glede na oddajo državnih dobav in del (drž. zak. XXXII. kos iz l. 1909) in navodilo za stavljenje ponudbe zvezka pogojev, odobreno z razpisom c. kr. ministrstva za domobranstvo, departement XII, št. 2791 iz l. 1911.

10.) Dobava se odda samo takim ponudnikom, ki stanujejo v državnem zboru zastopanih kraljestvih in deželah, in ki ponudene predmete ravnatom izdelujejo (konfekcionirajo) v lastnih tvornicah (delavnicah).

11.) Ponudniki potrebujejo nepogojno te-le, leta 1911 nanovo založene pripomočke:

a) „Zvezek pogojev“ glede dobave storjenih oblačilnih predmetov in opremlnih vrst za c. kr. domobranstvo in c. kr. črno vojsko;

b) „Navodilo za stavljenje ponudbe“.

c) Uradno tiskovino za ponudbo.

Razen tega se priporočajo:

d) „Navodilo za sestavljanje jamstvene listine“.

e) „Navodilo za sestavo izjave pri položbi rentnih knjižic c. kr. poštnohramilničnega urada“;

f) „Dopolnjujoča določila glede preskrbitve vadijev in kavcij s hranilničnimi vložnimi knjižicami, rentnimi knjižicami c. kr. poštnohramilničnega urada in menicami.“

Ti pripomočki se lahko kupijo samo pri založbi c. kr. dvorne in državne tiskarne na Dunaju I. Seilerstättle 24; razgrnjeni so pa tudi pri intendancah domobranskih teritorialnih poveljstev in pri vseh avstrijskih trgovskih in obrtniških zbornicah.

12.) Vzorci artilerijskih materialnih vrst, ki jih je dobaviti ter prevzemni predpisi in opisi so razpoloženi v c. kr. domobranskem opremlnem zavodu, oziroma v c. in kr. topničarskem arsenalu (c. in kr. artilerijska opremlna zaloga) na Dunaju.

Vrste, ki jih je dobaviti, morajo v vsakem oziru odgovarjati vzorcem in morajo ponudniki tembolj ogledati te primocke, ker morajo v ponudbi potrditi, da jih poznajo. V kolikor se vzorci pri domobranskem opremlnem zavodu ali pri c. in kr. artilerijski opremlni zalogi proti plačilu za to določene normalne cene tudi lahko kupijo, je vprašati pri imenovanih zavodih. Tamkaj se tudi lahko popisi po dopustnosti zaloge izposodijo.

13.) Plačilo dobavljenih vrst se izvrši na podlagi domobranskega opremlnega zavoda v dveh izvodih predloženih dobavnih listov od tukaj potom c. kr. poštnohramilničnega urada na Dunaju, pri čemer se odtegne po skali II. in III. odpadajoča kolkovina.

Blagajničarka

ebenem tudi prodaja modne trgovine, z večletno prakso, želi kakega mesta v mestu eventualno na deželi. 665

Cenjene ponudbe na upravnishvo „Slov. Naroda“ pod „Vestnost št. 665.“

Spretna

natakarica

čedne zunanosti želi službe v boljso gostilno ali kavarno (na deželi prednosti). Vstop lahko takoj ali pozneje.

Ponudbe pod „Spretna 25“, poste restantie, Celje. 671

A I 659/12/31.

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.

Pri c. kr. okrajnem sodišču v Ljubljani je po prošnji dedišev Otona Hartmanna, mesarja in gostilničarja v Ljubljani, Hradskega vas št. 23 na prodaj na javni dražbi zemljišče vlož. št. 1227 katastralna občina Karlovsko predmestje, obsegajoče stavbno parcelo št. 53/11 hišo št. 23 v Hradskega vasi ter vrt parcela št. 118/33 in 118/34 za ceno 10 000 K.

Dražba se bo vršila dne 1. marca t. l. ob 9. uri dopoldne v hiši št. 23 Hradskega vas.

Ponudbe pod izključno ceno se ne sprejmo.

Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice brez ozira na prodajno ceno.

Dražbeno izkupilo je plačati pri sodišču v teku pol leta od dražbenega potrdila.

Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri sodišču, oddelek I. in pri c. kr. notarju Ivanu Plantanu v Ljubljani.

C. kr. okr. sodišče v Ljubljani, oddelek I.,

dne 11. februarja 1913.

Gozdni pristav

22 let star, samec, vojaščine prost. katoličan, Č. h. z. nižjim državnim izpitom, večletno prakso dober lovec in strelec, nemškega jezika zmožen, strojenisec. 666

Išče primerne službe pri kaki graščini.

Cenjene ponudbe pod šifro „Lovec“ poste restantie Kout pri Vozarnicah, Č. h. k. 673

Vila

ob lepem sprehajališču, s solčno lego, se pod ugodnimi pogoji prodaja.

Vprašati je na cesti na Rožnik 41.

Valvazor

vezan z zelo močnimi platnicami in usnjatim hrbtom, v 8 zvezkih, še skoraj neprebran, dobro ohranjen se prodaja za 150 kron. Tudi v mesečnih obrokih po K 16 — zanesljivemu kupcu Naslov: **Francis Olšič, posestnik, Jesenice-Fužine.** 637

Razglas.

Radi preselitve razprodam svoje veliko posestvo v Bukovici,

oddaljeno eno uro od mesta Gorica in četrt ure od žel. postaje Volčja draga. Posestvo obstoji iz novih vinogradov, njiv, travnikov ter novih gospodarskih poslopj. Iz obsežnih vinogradov je pričakovati nad 200 hl vina, redi se lahko do 10 glav govedi. Po sodnem cenilu — geometru — je glazom centite z dne 30. novembra 1910 posestvo brez pritliklin cenjeno na 80.814 K 95 v. Prodaj pod to cenitvijo. Del kupnine, 5.000 K, lahko ostane vknjižen, ostanek se plača v obrokih. Ugodna prilika za vnske trgovce, veleposesnike itd. Kleti in hlevi so obsežni. Posestvo je možno tudi parcelirati ter zadržati s stavbami vred vasi za štiri samostojne kmete. — Pojasilna dajem osebo. B. Glavart, Gorica, Via Bertolani št. 28.

poslovodja večje trgovine

z mešanim blagom želi svojo dose dano službo maja ali junija spremeniti. — Ponudbe pod „Vesten 650“ na upravnishvo „Slov. Naroda“

Št. 4957

Išče se trgovski pomočnik

konfekcijske stroke, prva moč, ne izpod 25 let star, proti obri plači. Cenjene ponudbe na upravnishvo „Slovenskega Naroda“ pod „Stalno mesto“. 668

669

Razglas.

Komisija kot razsodišče za presojo

konkurenčnih načrtov za regulacijo severnega dela mesta Ljubljane

prisodila je v svoji seji dne 13. februarja 1913 na podlagi sklepa občinskega sveta ljubljanskega z dne 19. novembra 1912 razpisane javne konkurence sledečim udeležencem določene nagrade.

1. darilo v znesku 1000 K »Stavbnemu inženirju Heideju iz Nauena pri Berlinu.«

2. darilo v znesku 600 K »Arhitektu Frideriku Schmidingerju v Monakovem« (geslo Progressus);

3. darilo v znesku 400 K »združenima arhitektoma W. Schweglerju in Ch. Beguelinu v Düsseldorfu na Pruskem« (geslo Salus publica).

Načrt s podpisom »Gustaf Menninger Edl. von Lerchenenthal, Bauadjunkt Graz« se nakupi za določeno ceno 200 K.

Pohvala se nadalje izreka tudi projektom, ki so označeni z gesli: »Slovenska Ljublan«, »Zukunftsbild« in »Sum cuique«.

Vsi ti načrti bodo razstavljeni v razstavnem paviljonu g. R. Jakopiča v Lattermannovem drevoredu od 19. februarja do 8. marca t. l. vsak dan od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 4. ure popoldne. Vstop prost.

Vse druge projektante, ki so se konkurence udeležili in niso bili odlikovani, se pozivlja, da mestnemu magistratu takoj naznani, je li želi, da se njih projekti tudi razstavijo in imena objavijo. Tudi dotični ki so bili pohvaljeni, naj naznani, ali želijo imeti načrte z imeni razstavljene.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dne 15. februarja 1913.

Nizke cene!

Novosti sukna za moške in modnega blaga za damske obleke!

Zahtevajte vzorce!

LENASI

Ljubljana,
Stritarjeva ulica 4

&

GERKMAN.

Vzorec samsovan.

Prava in neprava ljubezen.

Povest. — Spisal Blaž Pohlin.

Cena broš. 1 K 60 vin., vez. 2 K 50 vin., s pošto 20 vinarjev več.

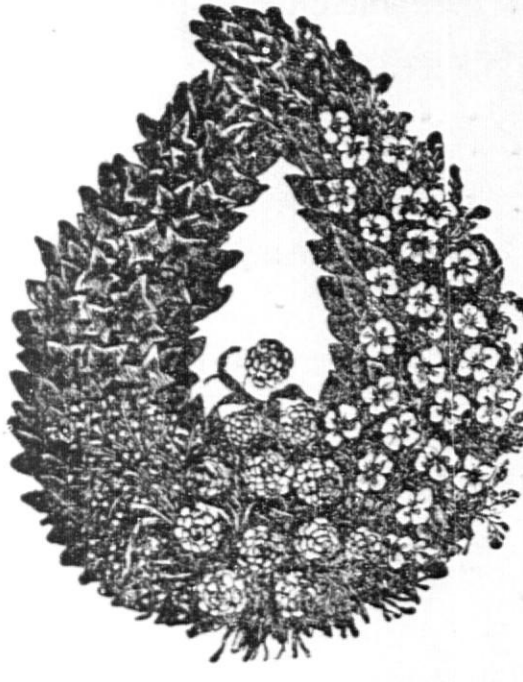
:: Opatov praporščak. ::

Zgodovinska povest. Spisal Iv. Remec.

Cena broš. 1 K 80 vin., vez. 2 K 70 vin., s pošto 20 vinarjev več.

Ti najnovejši zabavni in veseli knjigi priporoča najtopleje

Narodna knjigarna v Ljubljani.



Zunanja naročila točno in vestno.
Brzjavi: Korsika, Ljubljana, Kongresni trg.

Viktor Korsika

cvetlični salon

Ljubljana, Kongresni trg št. 3.

Izdelovanje šopkov in vencev. Velika zaloga suhih vencev, trakov za šopke in vence v različnih barvah in kakovostih. Vaze, žardinjere, kozarci za cvetlice, ter sploh vsi v to stroko spadajoči predmeti po najnovejši obliki in nizki ceni.

Sezijske novosti senzacionalno ceno!

Damski čevlji na trake, usnje boks, velemoderni in solidni 8.50

Damski čevlji na trake, usnje ševra, prav elegantni 9.50



130 signa Verkaufsstellen

Kataloge gratis und franco

Prve vrste, elegantni in cenó so naši

čevlji.

Alfred Fränkel kom. dr.

Največje podjetje svoje vrste v monarhiji.

Prodajalnica:

Ljubljana, Stritarjeva ulica 9.

Moški čevlji na trake, usnje boks, velemoderni in solidni 12.—

Moški čevlji na trake, usnje boks, moderni in solidni 10.—

Zastopnik: Josip Hočevar

Zastopnik: Josip Hočevar

Iščem v najem 649

mlin in žago

s stalno vodno silo in zraven nekaj zemljišča, v prometnem kraju v bližini kolodvora. — Ponudbe na upravnishvo »Slovenskega Naroda« pod šifro „Mlinar šte. 649“.

Napredaj je

pet vagonov sena

in sicer 2 vagona sladkega I. vrste in 3 vagone napol sladkega, jako lepega sena pri

Alojziju Smid, veleposesniku, Jurkloster, via Laški trg. Cene po dogovoru. 635

Iščem izurjenega 610

koncipijenta.

Nastop čimpreje ev. takoj.

Dr. Ferdinand Müller, odv. v Celovcu.

Najfinejše rokavice

pravi francoski parfumi

in vsi v to stroko spadajoči predmeti v najfinejši kakovosti.

948

Za obila naročila se priporoča

OTILIJA BRAČKO

Ljubljana, Dunajska cesta 12, v Mathianovi hiši.

Ženitna ponudba! 638

Mlada, simpatična gospica lepe zunanosti s 30 tisoč K premoženja želi znanja z mladim inteligentnim in dovrošnim gospodom. Le resne ponudbe s sliko se sprejmejo pod »Pomlad« na uprav. »Sl. Naroda«. Stroga tajnost zaijamčena.

Ivan Magdić

krojač prve vrste

Ljubljana, 2092

Dunajska cesta št. 20

(nasproti kavarno »Europa«)

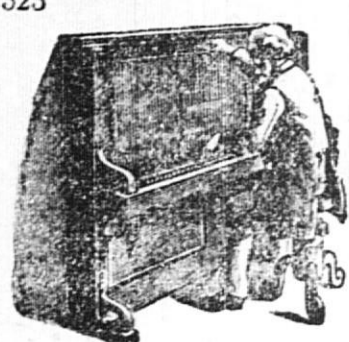
:: se priporoča. ::

Zaloga angleškega blaga.

Josip Oblak, Ljubljana-Glince 92



priporoča svoje izvrstne pianine, klavirje, orkestrione, avtomate, gramofone, plošče itd. tudi uglašuje in sprejema popravila



525

Kej je v lastni hiši poleg mesta in nima režijskih stroškov, mu je mogoče, zadovoljiti čast naročnika kar najbolj solidno in ceno. Zadostuje dopisnica.

Otvoritev obrti.

P. n. 657

Dovoljujem si vljudno naznaniti, da sem otvoril 15. svečana 1913

v Ljubljani, Selenburgova ulica šte. 1

modni salon

za izdelovanje civilnih in uniformskih oblek vsake vrste.

Kot absolvent dunajske modne akademije upam vsem zahtevam zadostiti ter jamčim za točno in pošteno postrežbo. Za obila naročila se toplotno priporočam

Simon Klimanek,

civilni in uniformski krojač.

z velespoštovanjem

Uradniško hranilno društvo v Gradcu

R. Z. Z. O. Z.

Vabilo na pristop XV. sekciji,

pričenjajoči s 1. januarjem 1913. — Deleži po K 200, za katere se plača K 180 (60 mesečn. obrokov à K 3); posebej še udeležba pri dobičku. Obrestna mera za posojila vseskozi 6%. — Predstroškov ni.

Hranilne vloge se obrestujejo dnevno po

5% od zneskov nad 1000 kron ob 60-dnevni odpovedi: 5 1/4 % od zneskov nad 2000 kron ob 90-dnevni odpovedi: 5 1/2 %

Obresti se polletno prištevajo glavnici. Nič rentnega davka. Vložne knjižice se sprejemajo v shrambo. — Razvidi in polonice brezplačno. Stanje vlog: K 5.200.000. Jamstvo zadržanih deležev: K 6.150.000. Rezervni fond in vrednostni papirji: K 575.000. — Pojasnila daje:

Josip Kosem v Ljubljani, Krakovski nasip šte. 22,

:: vsak ponedeljek, sredo in petek med 1/2 3. in 1/2 4. uro popoldne. ::

Ljubljana, Marije Ter. cesta št. 11 : (Kolizej). :

Fr. Kapus

Ljubljana, Marije Ter. cesta št. 11 : (Kolizej). :

Zaloga pohištva in tapetniškega blaga.

Zaloga spalnih ter jedilnih sob :: v različnih najnovejših slogih. ::

Vsakovrstno drugo pohištvo.

Priznana solidno blago ter najnižje cene.

Zajamčene trpežni izdelki.

Otomane, divani in žimnice :: različne kakovosti. ::

Velika izbira 3408

otroških vozičkov, vsakovrstnih slik, ogledal itd.

Odda se 651

trgovina z meš. blagom

v prometnem kraju na križišču cest poleg velike gostilne v isti hiši. Trgovina ima 30 000 do 35 000 kron letnega prometa. Zglasiti se je do 1. marca in znaša najmanjša kavicija 1500 kron. Neslov pove uprav. »Sl. Naroda«.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se 12 vplačili.

„SLAVIJA“

.. . . vzajemno zavarovalna banka v Pragi. . . .

Rezervni fond K 88.481.432-50 — Isplačane odškodnine in kapitalije K 123.257.695-77

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

Vsa polaganja daje

čigar pisarne so v lastni bančni hiši

Generalno zastopstvo v Ljubljani

v Gosposki ulici šte. 12.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vlomski tatvini pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekte!